

Pauiš Grufna

Seedu grawa

Drama trijās ainās

Otrs izdevums

U. Gulbja apgādībā, Rīgā

Suworowa eelā 14

Tehlotaji:

Dawis Walters, dširnawneefs „Seedu grawâ“.

Jsa, wina meita.

Edgars, wina dehs.

Mirta, kaufaseete.

Witolds Kluhga, inšheneers.

Arturs Skalders, mahkšlineefs.

Gaida Seewald, Jsaš draudsene.

Reinis Krahkšurs, semeš eerihzibaš komitejaš
lozekliš.

Gudabs, lihđumneefs.

Ede, Gudaba mahte.

Norifnas 1922. gada pawasari pirms un uš Turgeem, Widsemes
Schweizē, Gaišn kalna aplaimē, „Seedu grawas“ dširnawâš.

Wišas trihs ainas wezo muhra dširnawu leelâ, origineli
eefahrtotâ dšihwojamâ telpâ.

Birmà aina.

Birmais skats.

Dawis Walters (sehsh istabas widu pee galda, lasa laikrakstu, pee sewis stipri). „Sinojums no W. pagasta. Pateizotees weetejās semes eerihzibas ko mitejas tehwi-
schkigai gahdibai, no weetejam S. uhdens dsirnawam teef
islihts winu ilggadigais rentneeks, wezs wihrs, kuram
dehls ir deenejis ari armija. Dsirnawas teefot nodotas
lahda ta pascha pagasta turigala fainneeka dehlam —
inscheneeram...“ E—ja! (Nogrimst domās.)

(Genahf pa ahra durwim Reinis Krahsfurs.)

Reinis Krahsfurs. Achzem! Sweift,
Waltera tehws, pee fwehta rihta! Es domaju, ka
winsch bibelē, bet winsch awisēs.

Dawis Walters. Labriht, labriht, baptist!

Reinis Krahsfurs. Reinis Krahsfurs nekad
naw hijis baptistos un nebus. Tad jau drihsaf Wal-
tera tehws patš. Winam naw rados ne pihpis, ne
pudele.

Dawis Walters. Ja melderš smehkēs, tad
noswils dsirnawas. Ja dserš, — tad isfihkēs dsirnawu
dihkis.

Reinis Krahsfurs. Pareisi, Waltera tehw!
Ko tad nu schonedel raksta tajās awisēs?

Dawis Walters. Wifu labu, tikai labu!
Meers wirš semes un zilwekeem labš prahtš...

Reinis Krahsfurs. Ari pee mums tagad
nefo newar sushdsetees, lai paeet tikai tee semes dali-
schanas kari, tee jaunee mehrneeku laiki.

Dawis Walters. Kas tad nu jums? Juhfu
dsimto mahju neweens jums neatnems ne ar waru,
ne ar wiltu.

Reinis Krahskurs. Tà jau nu ir gan. Ne pa wolti mani tehwi bij fungeem rijaš krahskis kurnajuschi... Bet tà tad jums ar dsirnawam?

Dawis Walters. Slimas. Juhš jau sineet.

Reinis Krahskurs. Bij dabut kahdu labu dakteri... Nahku es pa dambi, wišš tif flusu, tif fluhščas tà masleet waid un sten, tà jau pee slimneeka.

Dawis Walters. Warbuht juhš tas ahrstis manam dsirnawam, ko?

Reinis Krahskurs. Sinatu gan kahdas jahles, bet juhš jau ne mahzitaja, ne welna, ne daktera neatstihstat.

Dawis Walters. Pee beidsamàs stundinas jau ir netizigais aizina tà dakteri, tà melno... waj ne tà?

Reinis Krahskurs. Ja, tà jau noteek gan. Nepeetni runajot, pehz juhšu dsirnawam tihko daudsi. Juhš jau sinat, ka es tajà semes eerihzibas komiteja, un tad man wišš tas redsamš un dsirdamš. Jums jau te palikšana nebuhš. Wezos barona rentneelus sweesch ahrà.

Dawis Walters. To jau nu dsirdu wairaf' tà gadu.

Reinis Krahskurs. Bet nu ir beidsamais laiks, ta beidsamà stundina, tà nupat smehjam. Tamdehl ar nahzu jums pa draugam kahdu wahrdu teikt. Se tuhliit wajag kaut ko darit. Nepeeteek ar to rosa listi ween.

Dawis Walters. Ko tad?

Reinis Krahskurs. Dsirnawas wajag jums glahbt.

Dawis Walters, Winas paschas glahbsees.

Reinis Krahskurs. Nesakat wis. Se tagad ir usflihdis pascha komitejas preekschfehdetaja dehlš, jaunais Kluhga, inscheneers, kopà ar nesin kahdu tur mahsklineeku. Tas ari esot no muhsu pagasta. Un tee met azis schurp us juhšu fluso stuhriti. Ir ari wehl ziti.

Dawis Walters (weenaldsigi). Ja, ja! Bet mani peezipadsmiit gadi te „Seedu grawâ“? Tas nefas? Reinis Krahskurs. Usto nekkatas. Peerahdits, lã juhs nespehjat wairs tahlak dsirnawas wadit, juhs leel laufã, un stiprais nahf weetã.

Dawis Walters. Nu, to mehš wehl redsefim. Reinis Krahskurs. Tur wairs naw to redset.

Dawis Walters. Juhš sinat, ka eš gaidu no Kreewijas šawu Edgaru. Winam ašbrauza pakal uš staziju Gudabš. Laikam wilzeens nokawejees.

Reinis Krahskurs. Ut tã gan?! Bet to tas lihds? Šaweem inwalideem mehš nespehjam semes peedot, tur tad nu wehl atbraufušeem no Kreewijas, un pee tam ruhpneezibas eetaifi, kura prafa tuhliit kapitala.

Dawis Walters. Mans dehlš patš ir kapitalš.

Reinis Krahskurs. Nu, to jau nu redšes, zil winam buhs to kapitalu. Bet juhs warejat taift droškafu partiju. Jums tahda warena meita.

Dawis Walters. Jsa?

Reinis Krahskurs. Es nesinu to tad tur gaidit? Leeta šaidra, — panem eegahtni, un dsirnawas paleel wineem.

Dawis Walters (ar ironiju). Waj tad juhs nebuhsat tas eegahtnis?

Reinis Krahskurs. Hm... hm. Kamdehl gan ne, Waltera teh?.. Nupat nahkdams šatifu. Pašweizinaju, — un wina mahj man ar roku. Upstahjos. Bet wina šmeedama šweesch man ar sneegu piku, un uš šawãm flehpem prom, lã wehšš.

Dawis Walters. Nu, waj sinat, Reini Krahskuri, juhs wehl ir tagad neesat šlits krahšns kurinatajs. Juhfu projekti šwilst.

Reinis Krahskurs. Tas jau nu pa jokam ween wišš isnahf. Es jau nu nemehdsu peedahwatees. Bet weens las teefa, wišã šhini dsirnawu leetã juhs

atmetat ſawu ſkopumu. Šhà waj tà, te buhš, là mehdi teikt „jaſmehrè“. To wiſi dara. Beſ ta neſaš newar eet.

Dawiš Walters. Ko? Man par mana paſcha dſirnawam paſemoteeš? Šmehret — kam tad?

Reiniš Krahſkurš. Nu, tad wajadſeš, eš jumš to pa draugam pateiſſchu.

Dawiš Walters. Labaiš draugš! Panahkat ſchurpu tuwat, tà, — tà man tuwat pee auſš...

Reiniš Krahſkurš (peenahziš, nolēzeeš pee Waltera). Kaš tad bij?

Dawiš Walters (weikli paſer no trauzina karoti ſinepu). Šhe jumš par tiſ ſaldeem padomeem weena karotite meduš. Muti walà! Un baudat weſeli!

Reiniš Krahſkurš (ahrlahrtigi pahſteigtš, ſplaudas). Špu—tu welnš! Tàš jau ſinepeš! Kaš tee par joſeem?..

Dawiš Walters. Ut ſinepeš? Kaħda kluhdiſchanàš! Eš domaju, la taš ir meduš. Peedodat! Bet nu eš ſteigſchoš pee kluhſham. Dſirdu no ſchejeeneš, la tur kaut kaš naw kahrtibà. Silta deena, kuhst un uhdenš kaphj. Uſ redſeſchanòš, draugš! (Walterš meerigi eeeet dſirnawàš.)

Reiniš Krahſkurš. Gan jau redſeſimeeš, un gan jumš kahdreis par ſchim ſinepem birš aſaraš! Tàš jau tihraiš apwainojumš. Sahtanš tahdš, newiš ſeewaš tehwiš! (Šameklè uhdeni, iſſkalo muti, iſdſer, un tad piħpi uſtaiſiſis meerigi aiſeet.)

Otraiš ſkats.

(Uhrà uſ dambja dſirdama balſu iſchala, ſmeekli, tad atſkan dſeeſma: „Ej, balini kuhkoteeſi, ko dar tawa malejin! Logi walà, durwiš walà, nedſird ruhžam dſirnakmen.“ Pee peħdejeem wahrdeem iſtabà droſchi eenahst Witoldš Kluhga un Arturš Škaldereš.)

Arturš Škaldereš (apſkatas). Oho, oho! Waj wiſš te miriš jau, waj te neweena naw? Še jau iſſkatas tà, là kahdà wežà apburtà Šhotlandeš piſi.

Witoldš Kluhga. Kamdehl Schotlandes?
Waj tu tur eš bijis?

Arturš Skalderš. Garā arweenu. Uri te
wišapfahrt druhmums, ſaweenotš ar dailumu... Šhiš
wezāš ſeenāš! Miltu puteklu peesuhluſchāš, gadu
deſmiteem trihzinatāš no weenmulā dſirnāmena
troſſchna... Juhs nerwoſāš un lurlāš jau eſat tapu-
ſchāš. Juhs apputejuſchee, ſalganee logi! Juhs eſat
jau puſē aſli. Juhs raugateeš ar labpatifu ſchurp
iſtabāš weenmulā frehflā, jo raugoteeš uš ahru, uš
ſauli, jumš aſaraš ſtilluš klahj... Rahdš burwigš
ſtātš! Nuddeen, eš Widſemeš Schweizē, te ap Gaiſin
kalnu, dailaka ſemeš ſtuhriſcha neeſmu ſaſtapiš: taš
augſtaiš diſchāiš kraſtiš... Rā lofi pa winu rindāš
augſchup ſkrej, lā lehdeš ušbruhloſchu kareiwju, ar
bajonetem rofāš... Tur ſnaudoſchāiš, baltāš ſegas
klatāiš dihlis. Un te ſchi reibinoſchā krauja, beſdibens!
Mutulojoſchāiš, baltāiš uhdens wirpuliš tur lejā, —
un tad tahlaf kluſi, meerigi un maigi kraſti... Rā
zilwekš, kaš pahrzeetiš graujoſchu ſatrizinajumu, pehž
tam ir meerigš un zehliš... Ja, te mahjo kluſums un
daile! Teeſcham — te „Seedu grawa“!

Witoldš Kluhga. Mani taš aiſkuſtina tiſai
par diwdeſmit prozentem. Eš raugoš tur lejā ar
oſtondeſmit prozentem baſchu. Rā eš tur noſtipri-
naſchoš tajā uhdens krituma palahjē? Bet eš ſinu,
ka eš noſtiprinaſchoš. Man ir janoſtiprinajaš. Kaut
tiſ warejiš drihſaf ar wiſu to te tiſt galā un tuhliſt
ſahlt ſwehrſchanaš un mehroſchanaš darbuš.

Arturš Skalderš. Un ta kuplā, muhſcham
ſalā eglaine tur lejā, lā ſonš neiſſakami burwigai
gleſnai. Un baltee mahkonu kumulifchi wirš ta, lā
rofofo laikmeta parufa wirš ſala kamsola. Eš te
teeſcham wehletōš ſawu telti apmeſt.

Witoldš Kluhga. Te augſchā buhš barjerš
tam warenajam ſpehtam, kaš doš dſihwibu wiſai
apfahrtnei. Wiſa roſiba un darba knada buhš tur

lejâ, besdibeni un tahlaf, straumes lehfenos krasfos. Tu warefi te augschâ dschwot nn klausitees wehja swilpês.

Arturs Skalders. Wehja swilpês... Tas ir loti isteizofchi un glesnaini. Tu, Witold, ari esi dsejiska dwehfelite, fantastis, — ne masaf lâ us peeze desmit prozentem. Ari tu dsihwo wezâs Schotlandes pilis.

Witolds Kluhga. Es esmu wezâs dsir-nawâs, kurâm jaeedwesch jauna dsihwiba. Jaisdara burwja darbs: japawehl leelajam ratam atkal greestees — un ap winu tad greefisees un mutulos dsihwe. Tee naw japni, tâs naw Schotlandes pilis, bet gan Schotlandes filkes.

Arturs Skalders. Tas ir teiktis ar sinamn apetiti. Truhlst wehl tikai... Ak, tur jau us galda ir sinepu trauzinsch un — laikraftis. Es lasichu, tu tikmehr ehd sinepes. Ha, ha! Bet kur tad dsirnew-neeki, ka nesanem weesus?

Witolds Kluhga. Nahwigs klufums!

Arturs Skalders. Dihwains klufums... Waj dsirdi winâ pusê tikko manami, tahlumâ tâ lâ ehrgeles?.. Ta uhdens musika pee wezajam fluhsham. Kad nu pee schi pawadijuma te eedseedatos zirzenits... Zit tas buhtu interes...

Witolds Kluhga. Zit!.. Uspurinees, tur tahds nah!

Arturs Skalders. Naw neweena. Brihnumst Tatschu stahstija, ka Walteram esot ahrlahrtigi interesanta meita. Jhstas tschiganu dabas. Kur tad wina?

Witolds Kluhga. Winam feewa bijust laikam tschiganeete. Un tas buhs atfauzees meitâ. Zit tad nu man gadijâs schini stuhri buht? Netiku winu nowehrojis. Un tagad tildauds gadu pagahjis... Eh, eh — lâ laiks aiseet! Un kur tad wisi mani plani!

Arturs Skalders. Ja, to tew naw masaf lâ man. Un ja ari nefas mums neisdosees, tad plant

tomehr paliffes. Waj schi apfina naw jauka? Bet lo mehš pascham wezajam teiffim?

(Jhā loti. Aif durwim dsirdamas diwas jaunās spilgtās balsis. Ahtri un ar trofni pa ahrdurwim telpā eelauschas Jsa Walter ar sneega flehpem pahr plezeem un Gaida Seewald, fā winas pawadone.)

Trefchais stats.

Jsa Walter (isbrihnijusees). Kas tee tahdi?

Gaida Seewald (apjukufi). Ai, mehš negaidijām!

Jsa Walter. Waj juhš maleji? Ja tā, tad nekāš neifnahšs: muhsu dsirnawas gul no fara laikeem.

Arturs Skalders. Duš, fā apburta prinzeše fawā „Seedu grawā“.

Witolds Kluhga (aisgrahbts). Wina pati, fā prinzeše!

Jsa Walter. Un juhš tee diwi printschi?

Arturs Skalders. Kamdehl gan ne? Atklaujat refomandetees.

Jsa Walter. Atklaujat man nolift sneega flehpes. (Noweeto tās laktā un apseen ar schnoriti.)

Gaida Seewald (gantri smeedama). Maleji pee swehtdeenās deenas!

Witolds Kluhga. Maisuš ar malamo mehš atstahjām ragawās pee wezā Silta frogā un nahzām eepreefch aprunatees, lahda zena malumam?

Jsa Walter. Dahrga, loti dahrga... (Kahrto matus spogula preefchā.) Nu, kas tad juhš tahdi buhsat?

Witolds Kluhga. Te mans firds draugs mahfflineefs Arturs Skalders.

Arturs Skalders. Un te mans plauschu draugs, melder-sellis, faufis inscheneers Witolds Kluhga.

Jsa Walter. Al tā! Paldees! Bet es pati, wahrda Jsa un te mans azu raugs Gaida Seewald.

Witolds Kluhga. Interesanti eepasihtees. (Sneedj rotas.)

Arturs Skalders. Glaimojoschi, zildi noschi
(Stuhpsta roku Isai — ta roku atrauj.)

Isa Walter. To nu gan ne! Bet šafat,
kas tas par amatu — „mahšlineeks“? „Inšeneers“
— to es šinu. Inšeneers taiša tiltus. Seema ir
wisleelafais inšeneers.

Arturs Skalders. Un wafara wisleelafais
mahšlineeks.

Isa Walter. Somehr es nefaprotu.

Gaida Seewald. Isa, to tu joko? Tu
jau šini.

Witolds Kluhga. Ušlaujat, es išflaidroschu.
„Mahšlineeks“ ir — wišš, un nekās. Winšch wišu
šin, un nefa newar. Winšch wišu war un nefa nesin.
Winšch wišu šajuht, bet winam naw širdš. Winam ir
širdš — un winšch nefa nejuht, winšch ir — šweht-
laimigš.

Isa Walter. Tad jums naw širdš? Šaisni
tapat tā man!.. Šif šlaisi!

Arturs Skalders. Juhš atrodat?

Witolds Kluhga (turpinadams). Un kaš
atteezās uš wina amateem, tad to ir wairaf nekā
burtu ahbezē. Nemšim a — winšch ir akteers; b —
winšch ir beletristš; 3 — „Cicero“; d — dšejneeks,
dšehrajs, dšeedatajs; e — egoistš; f — šeletonistš,
futuristš; g — glesnotajš; un tā tahlaf... m —
mušikš, un taš, kaš prot mihlet...

Isa Walter. Un melot! Nu es šinu. Winšch
ir taš, kaš taiša romanuš, — romanistš. Klaušatees,
eeleekat mani ar šawā romanā! Waj eelifkat? Šafat
— ja!

Arturs Skalders. Ur leelako preeku, pee
pirmās išdewibas. Bet kaš man par to buhš?

Isa Walter. Kaš buhš? Waj turešat wahrdu?

Arturs Skalders. Ja. Dodu šawu goda
wahrdu!

Isa Walter. Nu tad šhe, — (Pehlšhni pee-
šteidšas Škalderam.) — nemat, to es jums dodu!
(Weikli nošluhpsta Škalderi.)

Arturs Skalders (pahsteigts atlez soli atpafat).
Oh, — lahda swelme!

Jsa Walter. Un nu jums peetiks ar to no
manis us wifu muhschu! Wairaf nebuhs.

Witolds Kluhga. Tas tatschu kaut kas
effzentrifks!.. Pilnigi negaidits.

Jsa Walter. Preeksch jums pilsehtneefem —
ja! Bet jums jau zita nefa newajag, ka tikai to...
Waj ne?

Gaida Seewald. Tu, Jsa, schodeen ne-
waldama.

Jsa Walter. Ra juhs juhtatees, mahflineef?
Nefaanatees! Bet tagad es pastahstischu par sewi: es
protu art, ezet, plaut, peldet, skreet ar flehpem, jaht,
schaut, lasit, rakstit, dejot, dseedat, mihlet faulti, mehnesi
un auflu, raudat, smeet, flinkot, spihitet un mukot
wihreeschus. Dewini amati — desmitais bads.
Tapat ka mahflineefam.

Gaida Seewald. Sawaldeeš, Jsa! Wini
tatschu mums ir sweschi.

Arturs Skalders. Ramdehl sweschi! Mehš
laitam buhsim, ja jau neefam, — draugi. Mums ar
Jsas jaunfunds brahlibas ta teikt jau nodsertas...

Jsa Walter. Un nu janodser ar inscheneeri.
(Uf Kluhgu.) Luhdsu tuwat!

Witolds Kluhga. Ar leelako preeku!
(Upsehshas abi, tuwu pee galda.)

Arturs Skalders (eedams ar Gaidu pee loga).
Rahds jums dailsch wahrds: Gaida... Saft, ko
juhs gaidat? Prinzi?

Jsa Walter. Wina sawu laimi gaida.
Wina mana brahla lihgawa.

Arturs Skalders. Teefham? Tas ir jauft!

Gaida Seewald. Ja — es gaidu wina
eerodamees. Tamdehl atnahzu schurp. — Winam
drihs jabuht, no stazijas.

Arturs Skalders. To es nefinaju. Waru
eedomatees juhsu ustraukumu schinis gaidas.

Gaida Seewald. Wefeli trihs gadi no wina nebij nekahdu sinu. Domajam, ka kritis faut fur kaujas tahlâ Kreewijâ. Te usreisi, no robeschas dabujam sinu, ka winsch jau te... Tas mani tâ ustrauz. Bet Jsa tikai smeji. Uk, zil man jawadi!

Arturs Skalderis. Saprotu. Juhš wina mihlat un tas ir daili. Wifs te „Seedu grawâ“ ir dailisch un neaisstahris jawâ pirmatnejâ newainibâ. Paraugatees pa scho logu...

Jsa Walter. Waj juhš jau kahdu tiltu esat ustayijuschu?

Witolds Kluhga. He, he-he! Wehl ne. Bet taisychu, — tiltu us juhšu ņirdi.

Jsa Walter. Uk, juhš! Ko tas nosihmê? Waj newehlatees, — eš jums waru par to peedahwat weenu karotiti ņinepu.

Witolds Kluhga. Tad jau eš par jums raudaschu.

Jsa Walter. Raudat! Sakat waj juhš protat dsirnawas taisyti?

Witolds Kluhga. Protu.

Jsa Walter. Nu, tad ņataisat muhsu ispostitâs dsirnawas! Lai duhz un greeschas atkal leelais rats, lai kuhp milti, lai klaigâ te ais loga maleji, lai schalz uhdeni.

Witolds Kluhga. To jau wifu war. Bet fur tad preeisch tam nauda?

Jsa Walter (nizinoschi). Nauda?! Eš nesinu. Waj tad bes tâs newar?

Witolds Kluhga. Newar.

Jsa Walter. Eš juhš tâ mihletu, ja juhš to isdaritu...

Witolds Kluhga Mihletu? Hm... Goda wahrds?

Jsa Walter (mirkli ņatas winam azis). Ja!..

Witolds Kluhga (ņatwehris rolu un winai azis raudsidamees). Nu, tad eš ar dodu ņawu goda wahrdu,

ta es šchis dsirnawas atdsihwinaschu — jums par preeku!

Jsa Walter (sit tam pa rofam). Joku-pehters tahds! Tas jau buhs par preeku ne man, bet manam tehvam! Un tifai winam. (Pehschni uslez kahjas.) Klaufatees, juhs abi ridseneeki, lo juhs te gribat, lo juhs te pee mumš mellejat „Seedu grawa“?

Witolds Kluhga (leetischki un meerigi). Godata jaunkundse, mehš nahzam pee juhsu tehwa, pee Waltera lunga, apskafit dsirnawas un eepasihtees ar winu usbuhwi... un eetaifi, un...

Arturs Skalders (pahtrauz). Ja, eepasihtees ar winu konstrukciju, jo mehš ari zefim schopawafar dsirnawas, werstis diwdesmit no schejeenes pee Dgres upes.

Jsa Walter. Mahšlineeks — un dsirnawas! Ha, ha, ha! Dseja un milti! Juhs jau abi tif labi maalat ar sawam mehlem, kahdas jums wehl dsirnawas? Tad jau es eefchu un pasaufschu tehwu. Winsch laifam atkal labo wezas fluhshas.

Gaida Seewald. Es ari eefchu. Man tif nemeeriga firds.

Jsa Walter. Paleez te. Ra lai wini isteef bes feeweetes? Bet warbuht eefim wisi pasfreetees ar flehpem? Pehdejà deena, kad to wehl war. Jau schaf wifs atlaistees un kust. Un schodeen tahds pawafara gais! Sneegs lihv pee flehpem, waj us deguna jatriht.

Arturs Skalders. Juhs laifam loti mihlojat scho sportu?

Jsa Walter. Es wifu un wifus mihloju... Ari juhs un wifu pasauli. Eefim sfreetees! Eefim ar sneegu pilatees!

Witolds Kluhga. Schetri ar weenam flehpem! Ra tas eefpehjamš?

Jsa Walter. Es sfreeschu — un juhs mani kerfat. Lihds zeleem pa sneegn... lihds fruchtim, lihds deguna galam. Un pa degunu ar sneega pifu!

Sneegâ tà fà baltos špilwenos! Šči seema ir bagata...
Bet juhs, pilsehtneeki, — nabagi! (Visteidsas.)

Arturs Skalders. Kahdas winai burwigas
aziš!

Witolds Kluhga. Dihwaina jaunawa, ar
temperamentu!

Gaida Seewald. Es pee šawas faimineenes
esmu peeradusi, fà pee mahsas. (Dširdama šsas šposchà,
škalà balsš. Raut to dšeed un šauz tehwu.) Kur wina eet,
tur wišš lihšmo un šlan, drošha wina lihšš nebehdai,
un ne no fà newairas.

Arturs Skalders. Kahda winai špodra
metala balsš!

Witolds Kluhga. Bes kahdeem komplimen-
teem jašaka, fà es tahdas šeweetes wehl neesmu
redšejis.

Gaida Seewald. Bet mehš te lauku ween-
tulibà pee wiša fà peerodam. Nekas laitam muhs
wairš newar uštraukt.

Arturs Skalders. Ja, lainigi juhs te wiši
esat šhini klusumà, šhini meera ostà. Es ari pehž
tahdas ilgojos

Gaida Seewald. Juhs?! Atlaujat man
par to šchaubitees. Mehš šapnojam par pilsehtu fà
par kahdu neaiššneedsamu paradisi — un juhs nu
nahšfat šewi aprakt te uš laukeem?!

Arturs Skalders. Šagad, zeenijamà jaun-
kundse, tahda tendenze. Lai Latwiju štiprinatu, wiššem
jaleekas uš šemes, jašopj šči muhsu wišu mahte un
ušturetaja. Šapat ari mahššlineekeem.

Gaida Seewald. Muhsu šemes štrahdnee-
keem pašcheem nepeeteel šemes. Ko te wehl lai dod
pilshehtneekeem? Ko juhs darifat ar šemi, ar šchim
dširnawam, ja jumš, teiššim, tàš peesčširtu? Redšat,
un šalihššinat manas un šawas rokas.

Arturs Skalders (Gaidai roku škuhšštidams).
Zeenibu pret reewainàm rokam! — Es ari karsti wehš
letos tahdas eegahdatees — un šamdehl es to newaru?

Gaida Seewald (atnem roku). Skaldera lungs,
newajag! (Uf Kluhgu.) Kamdehl juhs til klufs?

Witolds Kluhga. Juhs runajat, bet es
fawâs smadsenês famalu juhsu wahrdu graudus.
(Balfis, trofsnis.) Nu laitam nahf melder'tehws patš.
(Ahtri eenahf Jsa, aif winas tehws.)

Zeturtais flats.

Dawis Walters (sawezinajas). Uf man weefi?
Schehl, la nesinaju. Uf tad Kluhgas un Skaldera
lungi? Loti patihkami! Man jau par jumš nupat
wehl schodeen kaut ko mineja tas Krahsfuris.

Witolds Kluhga. Krahsfuris? Hm...

Jsa Walter. Papu, Skaldera lungs ir zelo-
jofchš „mahflineekš“ un loti mihl jauufundsem
rokas butshot.

Dawis Walters. Uf mahflineekš? Tas
loti patihkami, loti patihkami! Waj es newaretu
tahdâ gadijumâ greestees pee Skaldera funga ar masu
luhgumu?

Arturs Skalderš. Luhdsu — labpraht, da-
rifchu wisu, ko til spehshu.

Dawis Walters (iswelt no kabatas pulsteni).
Se man wehl tahda masa peemina no nelaika feewas.
Lahga pulstens, bet neet, ir laitam ahdere pahrsprah-
gusi. Uri pulstens reisi mirst... Waj juhs neusnem-
tos winu islahpit? Ta tatschu ari ir mahfla.

Arturs Skalderš. Juhs, Waltera tehw',
loti asprahtigi jokojat. Bet tad jau labaki greestees
pee inscheneera funga.

Jsa Walter. Papu, inscheneers jau lahpa
tiltus.

Witolds Kluhga. Schee jofi naw launi.
Warbuht es ari usnemshos scho remontu, bet par to
juhs, Waltera lungs, israhdisheet schodeen mums fawas
dsirnawas.

Dawis Walters. Preeksch lam tas waja-
dsigs?

Witolds Kluhga. Preefch kam juhs pulstenu rahdijät? Parahdat mums dsirnawas, warbuht mehš täs ari islahpifim.

Dawis Walters. Ko juhs teizät?

Witolds Kluhga. Isremontefim.

Dawis Walters. Man schita, ka juhs teizät: nolaupifim...

Arturs Skalders. Nu, tif tahl mehs wehl neefam.

Witolds Kluhga. Paschi gribam zelt few dsirnawas, un juhsu dsirnawas wehlamees nemt few par paraugu.

Dawis Walters. Ta nu buhtu gluschi zita leeta. Tad jau waretu ari israhdit wisu, wisu. Tur ir dauds mana pascha isgudrojumu. Es jau tos pee=padfmit gadus te nesnaudu.

Witolds Kluhga. Interesanti, loti intere=fanti!

Isa Walter. Rungi, mehš te ar Gaidu nomirsim aif garlatzibas. Kas ta par farunu? Buhtu labaf ridfineeeki pastahstijuschi laut to par teatri.

Gaida Seewald. Par dseedaschanu un par musifu.

Arturs Skalders. Godatäs jaunkundses, es waretu jums par wisu to tuhli uf weetas nolafit wefelu lefziju. Bet mums wajaga buht ari praktiskeem: papreefchu darischanas un tad — mahlfia.

Isa Walter. Uf, juhs praktiskais „mahlflineeks“! Tad jau mehš ar Gaidu eefim labaf paraudsitees, waj nebrauz jau Gudabs?

Gaida Seewald. Gefim! Uf zif man fawadi ap firdi... Winsch tuhli buhs klaht!

Isa Walter (uf tehnu). Tikai tu, papä, pa to laifu nepahrdod fawas dsirnawas teem ridfineeekem! (Uifsteidjas kopä ar Gaidu.)

Dawis Walters. Wezais Dawis to nedaris. Neslehpschu jums, fungi, ka man schi weeta ir

mihla, wina man ir dahrga... Un es no winas newaru schirtees, lai tur nahl, kas nahdamš.

Arturs Skalders. Tas mums ir pilnigi saprotams.

Witolds Kluhga. Kamdehl tad jums buhtu no dsirnawam jaskiras?

Dawis Walters. Es jau ar prasu: kamdehl? Un atbildes naw. Weeniga mana zeriba — mans dehls, kuru tagad gaidu. Dsirnawas kara laika ir papostitas. Mehš ar dehlu fahksim te darbu no gala, un panahksim to kas saudets. Juhš sinat, juhš redsat: es tagad nabags. Bet bagats es esmu ar scho tizibu

Witolds Kluhga. Pee schahdeem apstahkeem warbuht buhtu labaki, ja juhš, Waltera kungs, mums atkautu tagad eet?

Arturs Skalders. Teescham, mehš tilai trauzejam. Mehš eeradisimees te wehlat, kahdu zitu reisi. —

Dawis Walters. Taisni otradi, mani kungi! Es juhš tagad nekur nelaidischi. Jums japaleet, inscheneera kungs un mahkslineeka kungs! Es eepasihstinafchu juhš ar sawu dehlu, un winsch buhs til preezigs. Jums jadalas ar mani til retos gimenes preekos! Es juhš luhdsu!

Witolds Kluhga. Nu, tad juhš wehlatees, mehš jau waram ari to brihdi wehl te pakawetees. Zil nu mehš weizinafim atkalredsefchanas preekus, tas ir jautajums.

Arturs Skalders. Ta tad paleekam. Interefanti buhs dsirdet kaut lo par Kreewiju. Bet fakat, Waltera tehwi, kas tas jums tahds par Gudabu? Waj tschigans, waj?

Dawis Walters. Tas mans bijuschais puists un sellis. Winsch wifustiprakais wihreetš muhsu nowada, wifa aprinki, warbuht pat wifa Latwija. Un wifukreetnakais un taisnigakais zilwels. No wina bihstas katrs darbs. Winsch tagad lihdamneeks un

jaunfaimneekš us muisčas atmatam, tepat man blafus. Dsihwo buhdâ ar šawu sirgu, šuni, laki un mahminu. (Pee pehdejeem wahrdeem eenahl Ede un paleef pee durwim itahwot.) Bet te jau wina ir. Sweika, Gudabmaht'!

Peektais šlats.

Ede. Sweikš, Waltera tehw', pee šwehtdeenāš deenāš! Sweiki, weefu lungi! Nahzu raudsitees, waj naw jau mans Gudabš ar juhsejo Edgaru flaht.

Dawis Walters. Naw wehl, naw, — bet laikam jau buhš, zitadi Gudabš jau šen buhtu tufšchâ atgreesees.

Ede. Ta tad buhš ko redset pehz tiftaudš gadeem! Ta tad buhš ko runat, ko stahstit. Tif jau nu pirmâ afara winam nobirš par nelaiķa mahti...

Dawis Walters. Neatgahdini man to, Ede! Es nesinu nemāš, kâ winam to pasazit.

Ede. Nemāš naw jafaka, gan patš to redsēs. Bet tagad es eefchu un apraudsiſchu juhfu telenu. Brangš tekukš! Tad uſſildišchu uhdeni. Seem, kaš no Kreewijaš brauz, karsta uhdenš wajag, ko melnumuš nomāsgat. Un tad wehl uſſlauzit te wiſu waja=bfetu. Naw jumš te ſpodruma, Waltera tehw', naw ſpodruma! Un atbrauzeji tehjaš ar gribēs nodſertees. Tad jau nu es eefchu...! (Eet uſ blafuš telpam.)

Dawis Walters. Ej ween, mana draudſene, ej un rihlojees!

Witoldš Kluhga. Atwainojoš par jautajumu. Waj tad juhfu ſjaš jaunkundſe par ſaimnezibu neinteresejaš?

Dawis Walters. Kâ to lai ſaka? Wina jau nu pehz mahtēs nahweš dara wiſu ko. Bet wina tatſchu peeder pee tās paſčas ſugaš, pee kuraš, peemehram, ari juhš abi peederat. Wina labaf nem, nekâ dod... Waj jumš, peemehram, tiftoš grihdu uſſlauzit un eet kuhiti gowi padſirdit?

Arturs Skalders. Ja, — dsejiskam garam
lhdš ņhim bij gruhti eetilpt dšihweš profā.

Dawis Walters. Tahda jau ir ta muhfu
jaunā paaudse, nobreeduši tilai no weenas malas, tā
ahbolš ņaules pušē.

Arturs Skalders. Tās jau, Waltera tehv'
no ņendeenam ir diwaš daschadaš pafaules. Un tagad
ir nahziš laiš, kur winām atkal wajag ņaeet kopā,
weenā darbā, uš kopeja ņemeš stuhrišča. Un taš
ņewišķi interesanti buhtu taišni ņhini weetā, kur ir
apweenota tā ņemkopiba, tā ruhpnēeziba. Dširnawam
ir japeekopj diwaš ņaimnēezibaš: ņawa ņaut neleela
laufu kultura un miltu ņabrika uš wišjaunakāš tehnikaš
pamateem. Te darba lauš, tā ņpehka ruhķim, tā wei-
dotajam garam.

Witoldš Kluhga. Waj juhš dširdejat, Wal-
tera kungš, wišmodernako teoriju? Ha, ha, ha! Tas
bij wareni, Skalder! Ko nu juhš teikfat par jauno
paaudsi?

Dawis Walters. Wahrdoš jau wina muhš
ir pahrauguš ņen. Bet darbuš no wināš mehš wehl
neefam redsejušchi. Un kad nu tā ir darba ruhķi, ir
studetee lišfees kopā uš weena ņemeš stuhrišča, kaš tad
komandēš, kaš strahdaš? Griba jau war buht laba.
Bet gribet wehl nenosihtmē darit. Darit to, ko dara
ņemeš ruhķiš ņawā ņuhrā gaitā . . . Kungš paleek kungš!
Wahzu baroni ištuhpeja. To weetā nahķš jauni, bet
jau nu pašchu latweešchu baroni.

Arturs Skalders. Eš protestēju pret ņchah-
deem ņlehdsēeneem, kaš dibinati uš nowezojušchām ņozi-
aldemokratu teorijām! . . . Jaunā paaudse ir Latwijāš
brihnumš, wina pahrweidoš ar ņawu tehniku ņozialo
stabilitati un padariš darbu par tihķlamu rotalu! Lau-
jat til winai tā ņengreeku Antejam peeņkartereš pee
ņemeš waiga.

Dawis Walters. Glušchi manāš domāš.
Tur iņnahķš jautra rotala.

Witolds Kluhga. Wiß mußu strihds ir
tibrà wahrdu rotala! Jo mums katram şawa taisniba...
(Pee durwim ahrà uştrauktas balsis un şoku şlanas. Pehz tam
tuhlit eesteidsas Jsa un Gaida.)

Gestais şkats.

Jsa Walter (lihgşmi). Wini brauz!

Gaida Seewald (uştraukti). Wini buşs tuh-
lit flaht!

Dawis Walters (peezehlees). Tad tatschu
reif! Titpat lå pehz gruhya şapna, — nah! peepildi-
şchanas.

Jsa Walter. Mehş pakahpamees pee geh-
weles lodşina: redşam, lihşumà rikşho Gudaba lah-
zis, pats Gudabs preeşchà, bet ais wina kaut kas fehşch...

Gaida Seewald. Tas wińsch...

Arturs Şkalderş. Waltera jaunşundşe, juşs
teizåt — „lahzis“. Waj tad tas juşu Gudabs tee-
şham brauz ar lahzi?

Jsa Walter. Ko tad juşs domajat? Seemà
noķhira meşchà lahzi, un nu brauz.

Gaida Seewald. Ko nu, Jsa! Tas jau
winam tahds şmags un lees şirgş.

Dawis Walters. Kamdehl tad juşs nestei-
dsatees winam preti? Eş jau nu juşu gados nebuhtu
nozeetees.

Jsa Walter. Eş jau gribeju şkreet, bet Gaida
mani noķhira un nelaida. Labal esot şanemt winu
tepat lejà dşirnawàs, wişem weenà pulkà.

Gaida Seewald. Rà tas işkatitos uş zela?
Gudabs duşmotos.

Jsa Walter. Wińsch şmeetos, lå maşş behrnş.

Gaida Seewald. Un mehş raudatu, no
preeķem, no laimes! Wińsch wed few lihđfi jaunu
pakauli.

Jsa Walter. Ja, to wińsch mums atwedis?
Kreewijas şeltu, briljantus? Daudfi, kas no tureenes

pahrnaht, atwed schoš sposchoš akmentinus, kuroš weseļa
šauļe mirdš . . .

Dawis Walters. Lai nu atwed šew lihdi
weseļibu!

Witolds Kluhga. Tas tešham wišudahr=
galašs briljants.

Īsa Walter. Wišudahrgakee briljanti ir zil=
weļa aziš, un to ašaras, šā štaidru dimantu krelles.

Arturs Škalders. Īhš jau, Īšs jaun=
funds, — dšejneeze! Rā briljants, kuram wajadšigs
tilai šlihpėjums.

Īsa Walter. Šā ĵhš par mani ušrakštat šawā
romanā. Patešibā eš neešmu dšejneeze, bet žeremo=
niju meišters. Šahjatees weetāš! Wina . . . Wina
gaišhiba — prinziš nah!

Gaida Seewald. Šahdā minutē — un tu
wehl aušhojees!

Īsa Walter. Luhdšu paklaufit beš pretrunam!
Ušbrauzeju wajag šastapt pa godam. Pāpā, tu šah=
jees te, Gaida widū, eš buhšchu te. Īnšcheneera kungs
tur, un mahššlineešs te. (Noštahda wišus weetāš.) Un tad
Edgars parahdišees, tad wiš dšeedašim . . . Dšeeda=
šim, kaš eenahšs šatram prahtā, šatrs šawu dšeešmu.
Eš dšeedašchu: (Dšeed.) „No šarina pahrnahšdams . . .
Pawaižaju mahminai, pawaižaju . . .“

Dawis Walters. Ķimstees tu ar šawām
draiškam! Par nelaiķa mahti neweena wahrda! Lai
wišch patš nojšauš, kaš notiziš.

Gaida Seewald. Wišch ir gudriš, wišch
tuhlit šapratiš, šakat waj nešakat.

Īsa Walter Eš newarešchu išturet, eš teiškchu . . .

Dawis Walters. Klusu! Eš runašchu pir=
maiš, — un tad . . .

(Ahrā peebraužošchu ragawu trošnis un Gudaba šakā balšs:
„lahzi, — štoi!“)

Gaida Seewald (klusu). Wini ir klah.

Dawis Walters (klusu ar nopuhtu). Klah!

Jsa Walter. Nu, tuhliť notšihlštēs dur-
wis, un . . .

Cenahť Gudabš, milšigs wihreets, skaidru, laipnu seju un
špehzigu balš.)

Septitais škats.

Gudabš. Labdeen, wihri un seewas! Klahť
ešam. Paraug, ari weesi ir! Sagaida tā tā ministri . . .

Jsa Walter. Waj kumpetes atwedi?

Gudabš. Sche, šhe! (Sweešch reešchawu Jšai
preešchautā.) Dod Gaidai ar. Buhš šaldaka ta redse-
šchanās. Nu, waj laišt eekšhā?

Gaida Seewald. Gudab, šo tu muhš moki?
(Grib škreet ahrā.)

Gudabš. Nelaidišchu! . . . (Pawehlošchi.) Newee-
nam naw brihw nahť! (Šmagi išeet laukā.)

Dawis Walters. Ko wińšch tur, tā tā eedse-
reeš . . . (Grib eet.)

(Utweras durwis. Cenahť lehni, baididamās, galwu noduh-
ruš — Mirta, apstajas pee durwim. Dawis Walters, atkaphjas
daschus solus. Wiš pahrsteigti klusē. Gara pause . . .)

Dawis Walters (klusu). Kaš ta par seeweeti?

Arturs Škalderš (pee sewis). Šil intere-
šanta! . . .

Mirta (klusu, maigā, luhdšojchā balš). Eš —
Mirta . . . Mirta mani šauz. Šweiki! . . .

Jsa Walter (bailigi). Kaš tu eš?

(Durwis parahdas Gudabš. Wińšch wed, peeturedamš aif ple-
zeem Edgaru. Cenahziš, Edgars peeslejas pee seenas, šmagi
atwek elpu. Wińšch pilnigi štuhtu galwu, bahš, pehž pahr-
zeestas šlimibas, pahr plezeem winam nopluziš šaldaka šchinelis.)

Edgars Walters (klusu monotoni). Juš
mani wiš gaidat . . . Uri Gaida . . . Nu tad šweiki!
Te — — — mana Mirta . . .

Gaida Seewald (klusu eekšhukstas un nolaišchas
uš šola pee galda).

Dawis Walters (eet pee Edgara, taš nahť preti).
Dehš! Mans Edgar!

Edgars Walters. Šehwš! (Ubi apkampjas.)

(Pauze. Klusīnam eenahī Ede, Gudaba mahte, un paleef stahwot tablak aif ziteem.)

Ede. Tad nu atbrauza gan, — nabadfīnšch!..

Dawidš Walters (ustrautš). Bet kaš tad taš? Dehlin mihlais, dehlin labais, sen gaiditais... Mana zeriba, mans wišš! (No Edgara plezeem triht ūhinelis un top redsams, ka wišch ir kroplis, winam truhst labas rotas.) Tu kroplis, tu nabagš, tāpat kā eš. (Sabruht pee galda...)

Edgarš Walters (smagi). Ja — eš nabagš, eš kroplis, bet dšihwš! Tomehr — „dšihwš“ — waj tad taš naw nekāš?..

(Veela pauze, wiš stahw kā mehmi, nodurtām galwam.)

Edgarš Walters (eet pee mahšas). Mahšīn, Jsa!.. Waj tu no manis baideeš?

Jsa Walter (histeriūi eesauzas). Brahlit, mihlais, — eš newaru to redset!.. (Veestreen pee loga un peespeeschas pee loga ruhtš.)

Edgarš Walters (pee Gaidas). Gaidin, mihlā peedod man!.. Tu mani gaidiji...

Gaida Seewald (atstumj wina kreiso roku). Tu mani eš aismiršis.

Edgarš Walters (stahw kā nešīnaschanā). Ja, ja... Aismiršis, ko eš biju aismiršis?.. (Eet pee Edeš.) Mahmin, mihlā!..

Ede. Eš jau Gudaba mahte, waj tad nu neatzereeš? Nahz, nomasgasim aztinas! Buhš gaischaki uš firdš. Un tad, dšeršim wišī tehjinu.

Edgarš Walters. Tu, tu... Ede, mihlā, labā... Bet kur mana mahte? (Stipri, ūtreezoūhi.) Kur mana mahte?

Arturš Skalderš (steidšas pee Mirtas, klusu). Šhe jumš ūolīnšch, apšehschateeš... Juhš til ūatrizinati.

Mirta. Merci! (Paleef stahwot, kā marmorstatuja.)

Witolds Kluhga (pee jewis). Nesagaidiju
tahdu szenu . . .

(Veela pause. Nospeedoschs klusums.)

Edgars Walters (peespeedees pee Edes). Ja,
nu es saprotu . . .

Gudabs (ar duhri isflauzijiis weenu azi). Ja, te
wajag tehrauda firds! . . . Un tad ari ta neistures . . .

(Breeschfars.)

Otrā aina.

Pirmais šlats.

Jsa Walter. Tā tad šauļes kalnini us preefšchu mehš šaufsim par „wilschanas kalnu“ un dšilo „seedu grawu“ par „behdu grawu“.

Gaida Seewald. Un leelo osolu dihļa malā, fur Edgars mani pirmo reiši šluhstija, par „neustizibaš“ osolu.

Jsa Walter. Un maso „Mildaš“ dahrsinu, fur roses aug, mehš nosaufsim par „wezmeitu dahrsinu“.

Gaida Seewald. Tas jau nu jolaini, bet war ari tā.

Jsa Walter. Waj tu nebuhši jau masleetin, par weenu zūlura graudinu, par weenu kumpetiti, apmeerinajufees?

Gaida Seewald. Gaida nekad neapmeerinafees! Šchis neiffakami ruhgtais kaušs, šchl wilschanas! Gaida no wiša ta neluhšis, wina ir par stipru un par lepnu. Wina gaidis, wina wehl gaidis, jo šchis dihwainais šakars ar to šwefcho šeeweeti ir netikai muhsu širdim, bet ari wina širdij šwefchš. Winsch gluschi neapsinigi atrodas itin lā kahdā burwju warā...

Jsa Walter. Eš apbrihnoju tawu pazeetibu un usupureschanos. Mans brahliš tatschu ir inwalids, froplis lā meefigi, tā warbuht jau ari garigi, un tu, tu... tu tomehr waretu šewi ar winu šaistit? Eš to pat nesaprotu.

Gaida Seewald. Mihlestiba ir nesaprotama, taš teefa. Un tur naw usupureschanas. Tas pase-motu lā mani, tā winu. Še ir tikai taišniba, dabas taišniba. Mehš esam weens preefšch otra pašaulē ušradušchees, un mums šchis aizinajums jaattaino.

Wensch manâs rokâs atspirgš, winam ſmaidš atkal rotâs ſahpigo ſeju un ſadſiš wiſaš ſirſchu rehtaš. Eš gaidiſchu! —

Jſa Walter (aptampj Gaidu). Mihlâ, labâ Gaidin! Tu eſi brihniſchkiġa ſeeweete! Uhrâ pawafarš, pluhſt jau leelee uhdeni... Waj tee muhſu ruhpeš aiſſfalos? Kur un lâ mehš dſihwoſim? Mums jau no „Seedu grawaš“ jaaiſeet. To eš juhtu, taš neiſbehgami... Nu eš pirmo reiſi dſihwê ſajuhtu ruhpeš. Tâš naht lâ mahlonš wirſû. Bet mehš wehl neſen ſapnojam par pilſehtu, par leelo, daiſo gara dſihwi... Nu to nekad, nekad neredſet! Jſa aiſeet laut kur par ſalponi, par ganu meitu. Ha, ha, ha! Waj taš naw jauki: bij melder' meita un tagad buhš ganu meita...

Gaida Seewald. Nahz pee maniš dſihwot.

Jſa Walter. Bet tehwš? Edgarš, — un wina, tâ ſweſchâ... Râ mehš lai dſihwojam? Ne, te Gaidin, ſaut ſam janoteek. Eš juhtu, te ſaut ſaš notikš, un tad uſreiſi wiſš ſabrukš! Un lai ari. Warbuht tâ labak.

Gaida Seewald. Wiſš noteekâš dabigi. Mums tikai leekâš, lâ taš negaiditi un pehſchni. Wiſš pamafam gatawojaš un tad waj nu bruhk, waj zelaš. Un lai notiktoš ſchitâ, waj tâ, — tu, Jſa, weenumehr lidoſi tam pa wirſu, lâ kaija wirš grimſtoſcha fuga.

Jſa Walter. Tu domâ? Waj tad eš teeſcham tiſ nebehdiga?

Gaida Seewald. Tu ſchajâ nebehdibâ — laimiga.

Jſa Walter. Warbuht, teeſcham tâ. Tamdehl weendeen, kad mani ſatika uſ zela Reiniš Krahkſurš, ſini, taš ſaimneekš no tâš ſemeš dalikchanaš komiſijaš, un peefolija mani prezet ar wiſâm dſirnawam, eš winam aiſdſinu ſneega piku aiſ apkakleš. Ramehr wensch purinajaš, eš jau biju projam. Ha, ha, ha! Man tagad gribetoš dejot... Dejoſim!

Gaida Seewald. To gan ne, ſirſnin!

Jſa Walter. Behgſim abâš uſ pilſehtu! Ziſ eš eſmu bijuſi, tiſ man patihk tur wairak un wairak.

Gaida Seewald. Ko tad mehš tur dari-
šim? Waj wišī war dšihwot pilšehtā? Kas tad te
preezafees par kalneem, par grawam, par upes tšhalu,
par laštigalu, pukiti un bititi? Kas Jahnoš lihgoš,
kas mehdiš baltāš naktiš mehneši, šaf, — le, le, le,
le!... Sche tew mutes, ja wari mani dabut!

Jsa Walter. Taisniba, Gaidin, taisniba! Eš
no tewiš neaišeefchu. Neškīrkhoš no šawas „Seedu
grawas,” kurā seedu wairaf, nekā schwaigschnu debesiš.
Eefchu atkal, tā weefuš zaur mefchu, pahr lauku un
dihki un naktiš mehdišchu plikpauri mehneši, — le, le,
le, le!... Un wišuš puifchuš mehdišchu un kaitinafchu,
šaf, šhe tew mutes, ja tu wari mani dabut! Bet ja
nu inšheneerš Kluhga mani ušrund, ko tad?

Gaida Seewald. Netizi!

Jsa Walter. Eš jau netizu. Man tīkai patihf
winu kaitinat. Eš tizu tīkai Gudabam, tīkai winam
weenam.

Gaida Seewald. Klauseš, Jsa! Eš wai-
raf reifeš ešmu domajušī... Tu, un Gudabš, — ta
buhtu laime! Winšch reif muhfu pagastu... kur tad
nu! Tas wišu muhfu semiti eekaros! Tas buhš wihrš,
par kuru reif runāš un rakštiš.

Jsa Walter. Šchitas lahziš! Kamdehki winšch
naw ar melnu kuplu wilnu apaudšiš? Buhtu tīf šilti
pee wina peefpeestees. (Uplampj Gaidu.) Luhl tā, tā!

Gaida Seewald (raifidamāš wakā). Tu jau
šahz aufchotees. Rimstees!

Jsa Walter (aplerdamāš wehl stipraf). Melai-
dišchu walā pinkaino lahzi ar stiprajām ketnam!

Gaida Seewald. Waj tu beš prahta! Luhl,
tur jau winšch ir!

(Pee pehdejeem Jsaš wahrdeem ir eenahziš Gudabš un šahw
pee durwim.)

Jsa Walter. Gudabš!

Gudabš. Winšch patš, — Gudabš lihdu-
neekš. Lahziš ar stiprajām ketnam. Labriht, meiteniteš!

Gaida Seewald. Kur tad juhš tīf agri
pašchā šwehtā rihtā?

G u d a b s. Tapat, fà juhš. — Raut fo mefleju, un neatrodu.

Jsa Walter. Ro tad?

G u d a b s. Nu, tewi paschu. Domaju, fa buhš faulitê. Uf leduš gabala ar šchlestu pa dihki braufš. Skatos, — naw wis!

Jsa Walter. Ja, eš atzeros, fà tu reis mani isglahbi un no leduš gabala nozehli, zitadi nesin waj eš wairš...

G u d a b s (pahrtrauz). Raš bijš, — bijš! Nahzu šhodeen sawu deewu te peeluhgt, fà jau pee paganu buhšchanas. Man te kalnâ gluschi gar juhšu dahrsu ta robešha iswilfta. No juhšu semes man peegreesa puhweetas diwdesmit. Tà tad buhšchu pawisam kaiminos.

Jsa Walter. Nem, Gudab, laut wisu!

G u d a b s. Lai jumš ar paleef. Wiseem wajag semes; bes semes mumš naw elpas. Schorihht nahlu ar sawu lahzi un skatos, — wina jau kuhp! Jau seme kuhp! Manam lahzim nahšis kutina un winsch sprauflo. Es ari schlaudu. Uf, schis semes spehš, schis semes garš! Tur muhšu tehwi-tehwi elpa! Man tà ir, fa gribetos waj wisu pasauli usart! Tad nu nahzu schodeen pee swehtdeenas rihta isdšiht to pirmo robeschas wagu. Un tas jadara ar wezo tehwi-tehwi arflu. Zitadi naw swehtibas. Tad nu swehtî mani, Jsa, schini swehtâ darbâ!

Jsa Walter. Sewi swehtit? Bet fà tad? Waj kumpetes atnesi?

G u d a b s (nober tai reeschawinu preešchâ). Sche!

Jsa Walter. Rahda tew leela, teescham lahšcha letna!

G u d a b s. Waj tad tu agraf to neredseji?

Jsa Walter (kumpetes ehšdama un zeenidama ari Gaidu). Redseju gan, tif tagad eewehroju... Bet fà tad lai eš to daru?

G a i d a S e e w a l d. Pahrmet winam frustu!

G u d a b s. To gan ne! Tas peewell sibenu.

Jsa Walter. Nu es sinu. Lahzi, metees zelos!

Gudabs (nometees). Swehti nu drihsak! Man zelus speesch.

Jsa Walter. Lai speesch! Sagad es behgschu, un tu tapat us zeleem mani kersfi. Kad nokersfi, dabust no manis saldas mutes, un ta buhs ta swehtiba!

Gudabs. Ak, tu seeweetes wiltiba! Bij man mestees zelos! (Mehgina to twarstit, schuhdams us zegaaleem.)

Jsa Walter (lehkdama ap Gudabu un to wisadi bistidama un kaitinadama). Ker nu, lahzit, ker zeeti meiteniti un nes winu us meschu!

Gaida Seewald. Jsa, nebehdne, ka tu winu mofi?

Jsa Walter. Butschu newar atdot tif lehti...

Gudabs. Nu, tad es nemschu winu weenreis patš! (Zelas augscha un dshidamees pakak Jsa, apgahsch solus, krehlus, gandrihs nogahsch Gaidu.)

Jsa Walter. Rahds gudrineeks! Nenokersfi wis! (Sahl mehditees.) Le, le, le, le... (Grib jau atdotees Gudaba skuhpstam, bet tad weena mirkli israujas, uslez us sola, un no ta us galda. Pahri galdam, atkal us sola no ta semē, — un pa durwim laukā.)

Gudabs (stahw mirkli brihuidamees, wafeju muti, tad skreeschus sesto Jsa). Nu buhs rokā!

Gaida Seewald. Kur nu lahziš nokersfi stirnu!

(No trokschna eeintereseti durwis parahdas Edgars un Mirta.)

Otrais skats.

Mirta.)* Atwainojat, es nesinaju, ka juhš te... Sweiki! Te bija troksnis un mehš nahzām.

Gaida Seewald. Sur aisskrehja Jsa ar Gudabu.

*) Mirtas lomu war runat ar sinamu akzentu. Tas atfarajas no tehlotajas.

Mirta. Dabaš behrni!

Gaida Seewald. Eš ari eefchu.

Mirta. Paleefat, eš juhš luhdsu. Edgar, faki lai Seewald jaunfundse paleef. Mums tatschu japarunà.

Edgars Walters. Eš juhš luhdsu, Gaida, paleefat. Mums tatschu reis jafawed rehlini fahrtibà.

Gaida Seewald. Rehlini... Kas tad no mums kam to paradà?

Edgars Walters. Eš, eš, — protamš, ta eš.

Mirta. Kamdehl juhš ar Jsu no manis behgat? Eš jau te dšihwoju labu laizinu, bet wehl ne reift naw blijs isdewibas zilwezigi kaut wahrdu parunat.

Gaida Seewald. Waj taš atkarajas no manis? Eš jau te nedšihwoju.

Mirta. Rà tad eš waru usdrofchinatees eet pee Jums?

Edgars Walters (masleet atkopees, tukšho labàs rotas peedurkni aishahsis aij frentšha jostas). Kam fchee tukšhee representefchanàs wahrdi? Luhdsu pee leetas! Lai Gaida runà pirmà.

Gaida Seewald. Eš fawu wahrdu atdodu Mirtas fundsei.

Mirta. Labi. Tur Kaukasà eš nesinaju, ta juhš winu te gaidat. Muhš ar Edgaru fajtija gadijumš, tragiks gadijumš. No wifas gintš brahlu karà palikos pahri tikai eš... Mani glahba Edgars. Eš newareju winam nepateiftees. Eš eemihloju winu, eš winam atdewoš wifa, wifa.

Gaida Seewald. Uf, nestahstat to...

Mirta. Mums jabuht neschehligi atklahteem, ja mehš gribam buht pateesi! Tad winsch pasauđeja kaujàs rofu. Eš winu neatstahju. Eš winam fekoju wifur, dalijos ar winu wifàs dšihwes gruhtibàs. Eš biju tur Kaukasà wifu saudejusi, mani wairš nefas tur nefajtija, un eš nahzu winam lihds. Eš tizeju ta preefch manis te atklahfees zita, jauna neisbaudita

pašaule. Edgars man to šolija. Redsat, es pat juhsu gruhto walodu par teem trim gadeem eemahzijos. Te nu es esmu. Tas wifs manas pehdejo gadu dsihwes stahsts.

Edgars Walters. Ja, tas ta bij, la šapni. Zitadi nebij eespehjams.

Gaida Seewald Zitadi nebij eespehjams?! Ko tad mums lihds wairs runat? Es eju!

Mirta. Seewald jaunfundse, juhs neefat! Paleelat un usklausat! Te nu es esmu. Schi pašaule, fo es te redsu, naw ta, kurâ es esmu augusti. Winâ ir dauds kas jauns un brihnum interesants. Bet wifs te ir aufsts un wehss, la klimats ta zilweku firdis. Man te ir aufsti, es šalstu, es moraliski ledû šalstu. Neweena lihdsjuhtibas starina, kas filditu dwehfeli. Un waj tas noseegums, ka es Edgaru mihleju?

Gaida Seewald. Nè.

Mirta. Kamdehl tad mani nihst? Samdehl, la es neefmu no juhsu tautas? Tas tatschu newar buht... Edgar!

Edgars Walters. Mehš preefsch tam esam peeteekofchi apsinigi. Samdehl nemihlet buhtu eemesls; bet nihst — nè!

Mirta. Nu tad es perfonigi neefmu wifai apfahrtnei tihlama? Bet no šawas perfonibas es tatschu newaru atfazitees. Es esmu zita laimi ispostijusi... Ja, — tas war buht! Tas ta ir! Nu es, Seewald jaunfundse, šaprotu, es esmu panehmusi to, kas peedereja jums... Un ja tas wareja notiktees Kreewijâ, tad protams, te ta tas newar eet.

Edgars Walters (ar ironiju). Nu tu esi us pareisa zela.

Mirta (noteikti). Ta tad es no šchis laimes atšalos — jums, Gaida par labu! Juhs winu ustizigi gaidijât... Es zitas isejas neredsu. Es aiseju!

Gaida Seewald (ustraukta un aisskahrta). Mirtas kundse! Es no jums šcho upuri nepeenemu! Seewaldu dsimta ir par lepnu preefsch nabaga dahwanam!

Mirta Brihnischkigi! Ko tad lai dara?
Gaida Seewald. Lai isschkir Edgars patš!
Mirta. Teiz sawu speedumu. Mehš gaidam.
(Leela druhma pause.)

Edgars Walters. Es... es mihlu — juhš
abas!

Gaida Seewald. Man peeteef. Sweiki,
Mirta! Es tagad mahzijos juhš zeenit... Urdeewu,
Edgar! (Get.)

Edgars Walters. Ne ar deewu, bet uf
redseschanoš!

Mirta (Edgaram). Tu est glehwš! (Pret Gaidu.)
Utkaujat man juhš pawadit kahdu gabalinu!

Gaida Seewald (irsniigi). Luhdsu! (Abas
aifeet.)

Treschais skats.

Edgars Walters (nolaischas pee galda, atbalsta
galwu sawa weeniga kreisa rola un druhmi sehsh). Tu est
glehwš!.. Es esmu glehwulis!

Dawis Walters (eenahzis). Sali, tad tu
reis laidisi to swesho seeweeti projam? Preeksh kam
mums wina? Kas wina tahda? Greekeete, armeneete,
gruseete?

Edgars Walters. Waj naw weena alga,
kas wina? Mana seewa, un wairaf nefas.

Dawis Walters. Tu ta, ita wina tew
buhlu kahda mebele, kahds trauks.

Edgars Walters. Raut ari ta. Wina
mani nupat nosauza par glehwuli. Un tas man ta
patilas, ta ceinterefeja! Es, kas nahwei wairaffahrt
azis skatijees — es — glehwulis!

Dawis Walters. Tu neusdroschinajees dsih=
wei azis skatitees. Tur taws glehwums. Waj tad
tu neredsi, ka mehš posta ejam? Man wairs naw
lihdsellu. Wis, kas bija ir issihzis. Ko mehš tahlaf
darisim? Dsirnawas mums atmems ar wifu semi, ar

ſcho maneem ſweedreem laiftito ſemi. Jau Gudabš ſwilpodamš dſen robefchwagu kalnà pa muhſu labako tihrumu. Un tee diwi, taš inſcheneers un taš ſkunſtikis, fo tee gan te meklè? Wini panemš ſcho dahrgo un jauko ſemeš ſtuhriti. Un taš tikai tamdehl, ka tu negribi peeteift ari ſawas teeſibaš. Tu tatſchu efi kara wihrš!

Edgarš Walters. Wiš taš tagad man ir miſu problema: kamdehl eš weſeluš peežuš, ſeſchuš gaduš iſlehju ſawas un zitu zilweku aſiniš, padariju daudš zilwekuš kropkuš, furluš, neredſiguš... Tahduš paſchuš, kà eš. Kamdehl taš bij, kaš ſaſneegtš ar to? Eš neſinu. Nopelnu tur man naw nelahdu. Tur wiſam pahri klahjaš ahrprahta migla.

Dawiš Walters. Kà man ſirdš ſahp to dſirdot! Neko zilwekš naw darijiš un ari nelad nedariš beſ mehrka. Šà ari jadamà bij tur. Šif tu wairš neſpehj to aptwert, tu ſawas iſbeedetàš domàš wairš newari kopà ſaturet. Winaš aiſlido kà iſtrauzetu putnu bars. Tu tatſchu biji muhſu bataljonòš, un tad tewi peeſpeeda kalpot ziteem tur ſweſchumà.

Edgarš Walters. Kaš zilweku war peeſpeest? Šad jau war eet nahwè.

Dawiš Walters. Kamdehl tad tu negahji?

Edgarš Walters. Wina mani ſaudſeja... (Kluſu un noſlehpumaini iſwekl no aſoteš wihtſoliti, maſleet to attin.) Tu redſi, tehweš, to ſarkan-balti ſahrto drehbeš gabalinu... Šo eš wiſuš ſchoš gaduš nehſaju uſ ſawas fruhtš. Un nepaſaudeju ſcho talifmanu. Redſi, uſ wina ir tumſchi traipi, — taš ir manàš aſiniš...

Dawiš Walters (ſajuhimà). Edgar, — dehlš! Tu efi waroniš! Taš ir muhſu karogš! Latwijàš brihwibaš ſihme...

Edgarš Walters (attkal ruhpiġi noglabà wihtſoliti). Un taš ir par maſ, lai ſew praſitu alġu... Šàš ir paleekàš no muhſu pirmà karoga toreif, kad wehl walbija pahr mumš freewi. Ja eš buhtu kriticš, — tad ta buhtu mana iſhtà alġa un man tad ari peeſchirtu

femes stuhriti, kahdu esmu pelnijiš, peežpadšmit pehdu kwadratā...

Dawis Walters. Gudabš pee Zehsim ar ragawu ilšī bij dšiniš un ispehriš wefelu puhli wahzeefchu. Winam tagad dod šawu šaimneezibu. Tu efi muhfu šarogu ar ašinim šlazijiš, un tew šaunš eet prašit?

Edgars Walters. Nekad, tehws, eš neprašīchu un neluhģchu. Nē, nē!

Dawis Walters. Tad miršim uš leelzela?

Edgars Walters. Miršim, ja wajadšēš.

Dawis Walters. Un tā lai aiseet kapā wišī mani iģudrojumi, kuri ir manš nošlehpumš? Un furuš eš wehlejoš atštaht tew par mantojumu?

Edgars Walters. Ko tad eš tur waru darit?

Dawis Walters. Tu waditu turpmat dšir-nawas. To war ari ar weenu ween rofu. Eš koptu muhfu šemi...

Edgars Walters. Bet tu jau šafi, ša dšir-nawas panemš.

Dawis Walters. Un tew tas ir weenal-dšigi?

Edgars Walters. Gandrihš...

Dawis Walters (šmagi elpo, kluša, šmaga pause. Šahš runat draušmigi klušu un tad pahreet dušmāš). Nu eš pirmo reiši šajuhtu, ša tuwojaš teefšam šabrukumš... Wehja wišas manas zeribaš. Poštš! Kā eš to šajutu, tilko ša tewi to šwehtdeen eeraudšiju, šad tu te eenahzi bahš, ša lihšis... un ta šeeweete, ša Mirta. (Peeet zeešči klahš Edgaram.) Šafi, šas tu efi? Waj komuništš?

Edgars Walters. Tu jau patš šini...

Dawis Walters. Kas tad tu efi? Tahda dehla man wehl naw bišis.

Edgars Walters. Eš patš nesinu, šas eš esmu... Nekas! No dšihweš ismestš... Nulle.

Dawis Walters. Ko tad tu doma darit?

Edgars Walters. Es eefchu uf pilsehtu. Es ar freiso rolu tagad jau rakstu tikpat labi, ka senat ar labo rolu rakstiju.

Dawis Walters Uf pilsehtu? Hm... Tad tu mirt wis wehl negribi? Labi! Nu tad es tew beidsot teifschu: tas, fo tu domà nenotifs! Par spihiti wifai pasaulei un ari tew, — es sawas Seedu grawas dsirnawas neweenam neatdoschu, waj tu dsirdi? Ne-atdoschu! (Trez ar duhri pa galdu, tad usbudinats pastai-gajas kahdus mirklus pa istabu, un tad meerigà garà, itin là kad nefas nebuhtu notizis, turpina.) Waj tu dsirdi, Edgar, là uhdens fluhshàs jono? Wifur beese sneegi kuhst; dihkis breest un kaphj. Cesim pahrraudsim wehl reis fluhshas un dambi. Mums wajaga buht gataweem pret pawafara paleem. Wini muhs war ispostit!

Edgars Walters. Ja tu wehleeß, cesim! (Abi lehnam aiseet.)

Zeturtais flats.

Witolds Kluhga (pabahsch galwu pa durwim, apstatas). Te neweena naw. (Gescha nahldams, kopà ar Jsu.) Nefin, fur nosudis Skalders ar sawu Mirtu? Turpat preekschà ween bij mums uf zeta, un pehkschni nosuda.

Jsa Walter Wini buhs nolaidufchees grawà.

Witolds Kluhga (schelmigi). Rapeh3?

Jsa Walter (nawwi). Waj tad es sinu? War-buht, paraudsitees, waj faulè nelido jau dseltenee tau-reni...

Witolds Kluhga (noslehpumaini). Tas ir labi, ka mehß weeni. Es jau juhß pa dalai sawos nodomos eewadiju un tamdehl tagad pahreesim teefchi pee leetas.

Jsa Walter (no wina atwirsidamàs tahlat). Lufdsu. Bet fakat ihfi. Es filosofiju nemihlu.

Witolds Kluhga (Jai peesehsdamees tuwat). Tapat, là es. Juhß tatschu buhsat jau nomanijuschi, kamdehl mehß ar Skalderi schurpu eerodamees? Juhfu dsirnawas pahrees muhsu ihpaschumà.

Jsa Walter. Ja?! Biju gan dširdejust, bet
šklaidri nesinaju, kas winas panems.

Witolds Kluhga. Un tas juhs neustrauz?

Jsa Walter. Rà to lai šaka? Masleet us-
trauz gan. Tad man buhs japaleet par gana meitu.
Eš jau wišus lauku darbus neprotu wehl strahdat.

Witolds Kluhga. Bet eš waretu išdarit
tà, ka jums naw jatop par gana meitu. Pat wehl
wairaf: juhs paliktos tepat dširnawàs un galwenais, —
par pilnigu dširnawu ihpašchneezi.

Jsa Walter (netizigi raubšidamàs runatajâ). Par
ihpašchneezi? Bet ko tad tehws?

Witolds Kluhga. Ta zita leeta. Gan ari
to nofahrtotu. Un waj sinat, kas tur wajadstgs?

Jsa Walter. Nè. Rà lai eš to šinu?

Witolds Kluhga (vehšchnt noslihgst winas
preešchâ zelos, šatwer tàs rošas). Šopat par manu šewu!
Eš juhs kaišli mihlu, Jsa! Juhs man wairš ne
deenu ne nakti nedodat meera.

Jsa Walter (išraujas no wina rošam, peesteidšas
pee loga). Zelatees nu augšchâ, inšcheneera fungš, pa-
raugatees, tà tur augšchâ muhšu šalnâ Gudabš dšen
šawu pirmo robeschwagu... Rà lahziš! Nudeen, tà
lahziš us palalejam šetnam. Šihraiš špofs!

Witolds Kluhga (peežhlees, eet pee loga).
Lai wišch dšen. Juhs nedušmojatees, Jsa?

Jsa Walter. Nè. Par ko tad?

Witolds Kluhga. Un šahda buhs juhšu
atbilde?

Jsa Walter. Eš jums netizu!

Witolds Kluhga. Uf, tizat, tizat! Eš wišu
to waru. Seemâ juhs dšihwošat pilšehtâ, labâ, šlaištâ
dšihwoški, eefat ballēs, konzertos, teatri, operâ... Pee
jums nahšš weeši. Wafarâ te, raibajâ „Seedu grawâ“...

Jsa Walter (pahrttrauz). Nè „seedu“, bet „behdu“
grawâ.

Witoldš Kluhga. Nu, — „behdu“ grawâ klauſſimees, lâ pogâ laſtigala.

Ja Walter. Juhs jau patš tagad pogajat, lâ laſtigala.

Witoldš Kluhga. Un jumš taš nepatihl?

Ja Walter. Waj juhs eſat bagatš?

Witoldš Kluhga. Preeſch jumš Jaš jaunkundſe, eš buhſchu peeteeloſchi bagatš.

Ja Walter. Nu, tad jau jumš beſ maniš buhš wehl ari žitaš ſewas...

Witoldš Kluhga. Râ tad juhs to jau tagad warat paredſet?

Ja Walter. Saſat atflahti, waj tad jumš jau naw bijuſi kahta mihlalâ? Un waj tagad pat naw tur piſheſlâ? Saſat taiſnibu! Eš tuhlit redſeſchu, ja juhs meloſat.

Witoldš Kluhga. Tee wiſi ir tahti jautajumi... Eš neſaprotu, lâ newainigai lauku jaunawai tahtaš leetaš war prahta nahſt?

Ja Walter. Un lâ tad juhs ſinat, ka eš newainiga?

Witoldš Kluhga. Eš tâ domaju.

Ja Walter. Un eš juhtu ka juhs — „wainigš“...

Witoldš Kluhga. Redſat, jauniba... karſtaš aſiniš...

Ja Walter. Oſerat auſtu aſaš uhdeni.

Witoldš Kluhga. Juhs mani iſſmejat?

Ja Walter. Ne, nopeetni, taš loti weſelligš. Labaš par ſonjaku un likeeri, ſo juhs wakar eſat dſehruſchi.

Witoldš Kluhga. Nemſchu wehrâ un laboſhoš. Bet kaš tad tahtaſ?

Ja Walter. Metateeš wehl reiſ želoš, taš tiſ jauſi!

Witoldš Kluhga. Upiſchelojateeš par mani, Jaš jaunkundſe, ka mdehl juhs mani moſat?

Ja Walter. Juhs paſchi ſewi moſat.

Raugatees us mani weenaldsigaki, parunajat papreekschu par wifu to ar manu tehwu, un tad redsefim.

Witolds Kluhga. Pateizos simtreis pateizos!
Tad es wehl waru zeret?

Isa Walter. Zif tif jums tihkas. Bet nu eefim usmellet tehwu. Juhš tatschu pee wina nahzät?

Witolds Kluhga. Pee wina un ari pee jums. Nu, tad apgaismojat man to zelu, juhš zela rahditaja swaigsnite!.. (Ubi aiseet.)

Beektais flats.

Arturs Skalders (pabahsch galwu pa durwim, apstataš). Te neweena naw. (Eelichä nehkdams kopä ar Mirtu.) Nefin, kur eelihdis tas Kluhga ar Isas jaun- kundsi? Tepat bij, — te nosuda. Nu mehš warefim netrauzeti parunatees.

Mirta. Luhdsu turpinat. Man neiffakams preeks, ka atradu juhšos laut weenu firtu firdi...

Arturs Skalders. Behgat tif prom no ſchejeenes! Bes laweschanas behgat! Es juhš pilsehtä eewedischu taisni tajäs aprindäs... (Uif durwim dsirdamas Isas un Kluhgas balsis. Isa: „Luhdsu, laischat mani wakä! No juhš darat? Wai! Es kleeegschu!“ Kluhga: „Klusu, klusu!“)

Arturs Skalders (nosihmigi us durwim rahdidams.) Waj juhš dsirdat? Tur ari mihlestibas duets. Un tamdehl mehš newaram täpat ka wini? (Strauji un negaidot apkampj Mirtu un skuhpsta.)

Mirta. No juhš darat? Esat apdomigaki! (Schini momentä atweras durwis, winäs parahdas Isa, reds, ka Skalders skuhpstaš ar Mirtu, eesauzas: „Ai, — wini ar!“ — un nosuhd.)

Arturs Skalders (no Mirtas atlekdams). Kas tur bija?

Mirta (pee loga). Ta bija Isa, laikam. Es teizu: — esat apdomigaki, juhš straujais dsejneek! Juhš esat karsts. Juhš man atgahdinat manu Kaufaju.

Arturs Skalders. Ak, ka es Kaufasu mihlu!

Mirta. Waj esat tur bijuschi?

Arturs Skalders. Bee pirmās isdewibas turpu doshos.

Mirta. Tas ir, tad, kad jums jau firmi mati buhs.

Arturs Skalders. Man jau ir daschi firmi.

Mirta. Netizami.

Arturs Skalders. Paraugatees, teefcham ir. Tas no dskeem pahrdsihwojumeem. (Grib wehl reis stuhpsit Mirtu, ta iswairas.) Ja, ko tad es gribeju teift?

Mirta. Redsat, tur augschâ kalnâ dsen arflu lahds pasafains milsenis...

Arturs Skalders. Gudabs! Tas muhsu nahkofchais bihstamais kaiminsch.

Mirta. Tas mihlais, firfnigais un stiprais zilweks! Tas jau te la pasaules brihnumš!

Arturs Skalders. Eh, kad man buhtu wina spehks, — es pasauli eekarotu! Salihdsinat nu winu ar juhfu Edgaru...

Mirta. Leekat Edgaru meerâ!

Arturs Skalders. Es neweenu newaru list meerâ. Se ap „Seedu grawu“ ir atrodamas wezo latweefchu paganisma atleekas. Tas pats Gudabs, tas ir ihstš zelmu, klinfchu gabalu un swaigfchau peelhudsejs. — Wezais Melders Walters — tas uhdemu peelhudsejs. — Bet Jsa wulkanisko iswerdumu un uguns peelhudseja. Edgars, — tas jau nu ir sabojats no modernâm teorijam. Winsch tagad krasš anarchists-individualists. Bet winam pamatos gul tas pats wezais latweefchu paganisms. Netahdu fwehtumu wini neatfihst. Wineem naw neka zita zehlaka, la tikai dabas mistika. Muhsu kulturâ wini wisi ir nolemti, — „morituri“! Un tamdehl fchis ismirstofchais stuhritš mums augstakas kulturās nesejeem ir fewifchki interefants. Se paleekas no muhsu tautas tahla aifwehstufirflâ laikmeta, kas leezina par muhsu tautas eewehrojami dsilu un wezu genealogiju.

Mirta. Ja, daba salihdsinot ar Kreewijas lihdsenumu, te ir dsihwaka. Se ir maise, te naw

bada ſchaufmu. Bet par to ari laudiš te zeetſirdigaki,
paganiski, lā juhš ſakat.

Arturš Skalders. Kad juhš pahrbaudifat
mani, tad redſefat, ſa ir ari iſnehmumi un loti leeli.
Un eš eſmu pahrleezinatš, ſa juhš man dahwaſat
pilnigu uſtizibu. Tā tad juhš brauſſat man un inſche-
neeram lihds un ſchurp wairš neatgreesifatees?..

Mirta. Ja, eš eſmu apnehmusees to darit.
Man ir preeſch tam dibinati eemeſti. Tītai luhdsu
no wiſa ta netaiſit preeſch ſewiš pahrat egoiſtiſkus
ſlehdsenuš. Atlaut ſewi ſkuhpſtit, lā nupat, pee mums
—, maſalaiš, wehl nenoihmē... .

Arturš Skalders (pahrtrauz). Warat uſ
mani palaiſtees. Mehš ſapratifimees. Tā tad, —
„wihrš un wahrš“?

Mirta. Eš neſinu, ko taš noihmē. Bet lai
noteek! Pirmaiš ſoliš ir ſperts... Eš tagad gribu,
man wajaga fluht brihwai!

(Waiſu ſtanāš. Waihl eekſhā wezaiš Walters, Edgars, Iſa un
inſcheneers Kluhga.)

Gestaitš ſlatš.

Witoldš Kluhga. Ut juhš te? Mehš ar
Iſu meklejām pa wiſām dſirnawam.

Arturš Skalders. Mehš atkal domajām
juhš ſaſtapt uſ zela.

Edgars Walters (peeeet pee Mirtas). Rā tu
juhtees?

Mirta. Pateizoš, — nekaš,

Edgars Walters. Se mums buhš nopeetna
iſrunaſchanāš. Paleez tu ar.

Mirta. Man buhš garlaizigi. Eš laſiſchu
faut ko. (Panem grahmatu, noſehſchaš pee Ioga.)

Dawiš Walters. Rungi, luhdsu apſehſtees!
(Pauze.) Tā. (Wiſi apſehſchaš.) Rahdi tad buhtu juhſu
preeſchliſkumi, inſcheneera un mahſſlineeka fungi?

Witolds Kluhga. Mehginasim wisu to iswest ihji un leetischli. Lihds schim wisa ta leeta grosijās tikai tā teikt ap winaš de facto puši, bet nu wina gatawojaš pahreet de jure stadijā...

Jsa Walter (pahtrauz). Waj juhs, Kluhgas lungs neefat ari profesors?

Dawis Walters. Jsa, nejauzees zita runā!

Witolds Kluhga (turpina). Hm... lihds schim zirkuleja tikai baumas, bet nu mehš buhsim reis pilnigi atflahti. Schis tā fauzamās „Seedu grawas“ dsirnawas, fur mehš patlaban atrodamees, no schi gada Jurgeem, lopā ar wisu atlikuscho semes platibu, pahreet mahklineeka Artura Skaldera ihpaschumā, tā tas ar weetejās semes eerihzibas komitejas peekrischanu ir jau apstiprinats Zentralā semes eerihzibas Komitejā, Rigā. Te kwihte, ka no eeguweja par scho ihpaschumu eemaffats jau walsts eenahkumos peezdesmit tuhstoschi rublu. (Rahda kwihti.)

Jsa Walter. Peezdesmit tuhstoschi! Kamdeht til dauds?

Witolds Kluhga. Jaunkuudse, tas preefsch „Seedu grawas“ teescham naw dauds. Bet tad un pateesiba mums atleefas pahrrunat tikai par tam konfekwenzem, kas no schis leetas isreet.

Dawis Walters (smagi elpodams, tikko walbidamees). Kamehr... kamehr man to nesinos ofiziali no komitejas puses, es nenemu to par pilnu! Bet pahrrunat jau war.

Witolds Kluhga. Sinojumu juhs fanemfat warbuht wehl schodeen. Tā tad es turpinu. Bijusham schi pagasta lozeflim, mahklineekam Arturam Skalderam, schis dsirnawas ir peeschirtas us wina luhgumu no walsts, par wina nopelneem literaturā. Bet nu lai winsch turpina pats.

Arturs Skalderš (zeenigi). Es jau protams, tās dsirnawas neismantoschu, ne ari personigi to semi apstrahdaschu. Es til te atpuhtischos daschus mehneschus pa wasaras laiku. Un warbuht tikai wezumā, ja

to peedfihwofchu, pahrnahfchu fchurp uf dsihwi. Tapeh3 fcho dsirnawu un semes eksploataziju es nododu, la sawam kompanjonam, manam draugam un studiju beedrim, insceneeram Witoldam Kluhgas lungam. Lai tagad winsch turpina.

Witold 3 Kluhga. Meh3 dibinam patlaban afzionar-kompaniju... Scho dsirnawu weeta meh3 Seedu grawas dibena tuhda no schi pawasara sahlfimzelt elektristu spehla staziju. Meh3 te ismantosim ta fauzamàs baltàs ogles, kuras mums bagatigi sneeg3 Talejas upe un wairaf la desmit asu augstais dsirnawu uhdens fritums.

Jsa Walter. Bet ogles tatschu ir melnas!

Witold 3 Kluhga. Schoreis, jaunkundse, tàs ir baltas! Un peh3 gada, pateizotees schim baltam oglem, wisà muhsu nowada latrà mahjà buhs elektriska apgaismoschana un wisu lo, — ari dsirnawas, ja tàs te ari uf preefchu buhs wajadsigas, — meh3 kustinasim ar scho brihnumaino, wisuwareno spehlu.

Dawis Walters (ruhgti). Un kas tad man tur?

Witold 3 Kluhga. Tà la jums, Waltera fungs, naw te ne dsihwa spehla, ne kapitala, lai schis paschas wezàs papostitàs dsirnawas waretu atjaunot, tad, protams, jums buhtu wispraktistaki pahreet muhsu deenestà. Meh3 jums uf loti peenehmigeem noteikumeem isrentetu dsirnawu semi un dahrsu, kuru juh3 pagaidam apstrahdatu peh3 juh3 eeskateem, lihds meh3 negrositu paschu eksploatazijas planu. Te buhtu pateizigs darbs ari Jsas jaunkundsei, tapat Edgaram Waltera lungam pee daschadu darbu organisefchana3. Meh3 juh3 godajamai gimenei tà tad peedahwajam zeenigu iseju no juh3 gruhta un kluhmiga stahwokla, kura juh3 esat nokluwufchi pateizotees lara gadeem un tagad iswedamai semes reformai.

Dawis Walters (ar weeglu ironiju). Jums teescham ir selta firds!...

Witold 3 Kluhga. Waru peebilst, la ja juh3 atteikfatees no muhsu preefchlikuma, tad, protams,

femes eerihibas komiteja jums kaut kur peedahwas
femes stuhriti, warbuht Kursemê, bet us to buhs ir
jagaida, ir jafahf pascheem wisa faimneeziba no jauna.
Un tamdeht mehš zeram, ka juhs muhsu preekschlifumu
peenemfat un mums atliks tikai isstrahdat tos noteifu-
mus, pee lahdeem ari juhs peelifat sawu pahrbaudito
darba rofu pee fwehtiga darba, kurâ ka to pagahjuscho
reisi te jau mineja Skaldera fungs, tagad apweenojas
tâ inteligenze, tâ semes ruhkis un lauku ruhpnееfi,
preeksch weena kopiga un sposcha mehrka, — kurfch ir
muhsu jaunâs Latwijas usplaufschana.

Arturs Skalderš. Kâ juhs redsat, mehš
newehlamees nelahdu katastrofu, bet lai wišs notiktos
islihdsinofchi un taisnigi.

Dawis Walterš (issmejoschi). Tad us tâs
Dgres juhs wiš nezelfat tâs sawas dsirnawas?.. Ja,
ja! Loti smalki juhs gribat mani apwest ap stuhri!

Jja Walter. Insheneera fungs nupat man
ar peedahwaja dsirnawas, ja til es gribot buht wina
fundse...

Witoldš Kluhga (masleet aisskarts). Nu kam-
del, ispaust tahduš firdš noslehpumus? Juhs efa t
wehrtš lehnina pilš, ne tikai lauku dsirnawu...

Edgars Walterš. Wifu to noklaufotees,
man jafafa, ka te noteef dabigi neisbehgmais.
Wifam primitiwam ir jafabruht tehnikas un kapitala
preekschâ. Tam tâ bij notikt un tur, tehws, ir wolti
un pat mulfigi pretotees. Kas atteezas us mani, tad
man nu gan personigi azumirkli buhtu ziti plani.

Witoldš Kluhga. Luhdsu, Edgara fungs,
— jums laika ir peeteekofchi, lai waretu to wifu pah-
liff un apdomatees.

Dawis Walterš. Es nu gan negaidiju no
tewis, Edgar, — tahdu sahpiгу wahrdu schini mums
til dahrgâ leetâ. Tur runâ tawa flimâ domu gaita...

Edgars Walterš (atnahzis pee loga, noschschas
Mirtai blafus). Es zitadi nespehju ne domat ne runat.
Un runat te pateesibâ ir leeki.

Mirta (klusu). *Al, zil garlaizigi ſchee muhſchigee ſtrihdi!*

Dawis Walters. *Eſ nu nerunaſchu, warbuht, til gudri, bet no ſirds un pehz taiſnibaſ. Waj tad juhs neſaprotat, ko noſihmè preeſch maniſ taſ wahrds — ihpaſchumſ? Wiſu muhſchu tà rentneekſ zihnijoſ ar baroneem dehl ſawa paſcha ſemeſ ſuhra, un ſen jau to nopelniju. Tad nahza muhſu paſchu walſiſ, muhſu Latwija, un teiza: ſche, nem to, kaſ tewiſ nopelnitiſ. Tagad taſ ir tawſ ihpaſchumſ uſ muhſcheem... Eſ iſſteepu ſawaſ tuſſnainàſ ſaſtrahdatàſ rokaſ, lai ſanemtu, — bet tur jau preeſchâ, manu roku weetâ iſſteepuſchàſ ir zitaſ, baltàſ, mihſtaſ un ſweſchaſ lungu rokaſ — un winàſ eekriht manàſ „Seedu grawàſ“ dſirnawaſ!... Un eſ paleeku ar atplehſtàm rokam un ſpeeſchu tàſ uſ ſawaſ ſirds, lai ta man iſ fruhtim neiſlez... Til leela ir ſchi pahreſtibal (Spehziggi). Rungi, nemat atpakal no waldibaſ ſawuſ peezeſmit tuhſtoſchuſ, taiſat ſew no jauna ſpehla ſtaziju fur gribat, uſ Dgreſ, waj zitur, bet eſ paleeku ſawâ „Seedu grawâ.“ Gan atkal pamaſam ar wahjeem ſpehkeem manàſ dſirnawaſ ſahlſ ruhlt. Un tad nahlat pee maniſ, warbuht eſ jumſ lo iſrenteſchu, ja atradiſchu to par eeſpehjamu. Bet ſewi iſrentetees wezaiſ Walters neatlauſ, kamehr wiſch uſ ſawaſ ſemeſ ſtahw!*

(Genahl Gudabſ ar Reini Krahſfuri.)

Septitaiſ ſtaſ.

Gudabſ. *Te atwedu jumſ burwi. Tifko tà eerau=diſtu wimu pa zeku nahkam, tà man arklam noluhſa weenſ lemefiſ. Raſ nu lai maſtà dakterim?*

Reiniſ Krahſfuriſ (ar ironiju). *Urflu waja=diſeja cepreeſch noſwehtit pee mahzitaja, tad nebuhtu luhſiſ... Labriht wiſaplahrt!*

Gudabſ. *Tad noluhſtu abi lemefchi. Ur aſu arflu tu debefiſ nelahpſi, iſbadiſi engeleem aziſ.*

Reiniš Krahflurš. Joli paleef jofi, bet te nopeetnaš leetaš. Te, Waltera tehv, eš panehmu no semes komitejaš preefch jumš weenu rakftu.

Dawiš Walters. Raš tur stahw tajâ rakftâ?
Reiniš Krahflurš. Sche, islafat.

Dawiš Walters. Ko eš ar papiru darifchu? Juhš efat komitejaš wihrš, pašafat, faš tur rakftištš?

Reiniš Krahflurš. Tur stahw rakftištš, ka jumš ſhajoš Jurgoš no ſawâm dſirnawam jaiſeet, jo taš peefchirtaš, ſahlot no Jurgeem, rakftneefam Arturam Skalderam par dſimtsihpaſchumu.

Dawiš Walters. Labi! Nu, tad eš praſiſchu juhš, kâ komitejaš wihru: waj taš ir taiſnigi?

Reiniš Krahflurš (mihnadamees). Weenam taiſnigi, otram netaiſnigi, — kâ to nu uſ reiſi tâ lai iſſchir?...

Gudabš. Bet eš ſafu atklahti un droſchi, ka ta ir netaiſniba! Bij taſſchu reiſ pee Zehſim man ari jaaiſſtahw muhſu taiſniba pret baroneem. Tâpat ſcho-reiſ eš ſtahwu par Waltera taiſnibu!

Dawiš Walters. So papiri atdodat atpaſat komitejâ un ſafat, ka eš winu nepeenemu!

Jſa Walter. Gudab! Wini abi, inſcheneerš un rakftneekš, grib te muhſu dſirnawâš taiſit no uhdens baltâš ogles.

Gudabš. Uhdens jau preefch tàm baltàm oglem peetiſš, bet naudaš gan war aptruhft. Tapehž jau ari teem kungeem paſcheem buhš labaki, ja mehš winuš pee dſirnawam nemaſ nelaidiſim.

Edgarš Walters. Tehwš, tu uſſahž leetu, furu tu droſchi ween paſpehleſi un pee tam wehl reiſ zeetiſi...

Witoldš Kluhga (peeſeldamees). Tahdâ gadi-jumâ mehš buhſim peeſpeeſti rihtoteeš zitadaſi.

Arturš Skalderš. Par noſcheloſchanu buhš jaleeto peeſpeedu lihđſekki.

Reiniš Krahflurš. Raš tad tur? Nemš weentahrfchi, un iſſweediš no dſirnawam!

G u d a b s. Walters un es, — mehš nu neefam
diwi miltu maiš, kuruš juhš tā iſſweedifat. Es te
dſirnawâš jumš eetaiſiſchu tahdu krepotti, ka juhš lihdi
Jahneem netiſſat mums klat. Darbš tik aiſtiſt zilweku
tâ, ka lai winam ſahf taiſniba ſahpet!

D a w i s W a l t e r s (ahrſahrtigi uſbudinats). Juhš
mani iſſweedifat no manâm dſirnawam?! Raš tâ
domâ darit, taš lai paraugaš turpu (rahda): luhf, tur
ir durwiš! Un zelu juhš ſinat. Tâ tad, — ardeewu,
kungi! No jauna juhš pa ſchim durwim eenahkfat,
tikai ſahpjot pahr manu lihki! . . .

(Preeſchlarš.)

Trefchà aina.

Birmais skats.

Reinis Krahskurs (steidsigi eenahl un slauka peeri). Labriht Jurgu rihtà!

Jsa Walter (krawadama daschadas leetas un drehbes kurwi). Labriht, labriht bruhtgana zilweks! Ras tad juhs tà djen? Paraug peere flapja tà sirgu saglam.

Reinis Krahskurs. Sur jau kuhst tas sneega pilks, to juhs man reis aif kalla aifbahsat . . . M—ja! Nu reis siltais Jurgis ir klahr pehz tif auksta pawafara. Dsirnewu dihkis pilns, tà bloda lihds malam ar leelàm ledus klympam. Dambim jau daschàs weetàs gandrihs pahri eet. Walters jau wareja gan palaisf tàs brihwsluhshas, zitadi winu paschu aifskalos, ja ari negribetu no schejeenes iswahktees. Un ta juhs krawajat sawu pauniku, tas ir prahrtigi. Afsejat pee Waltera tehwa un pasauzat schurp. Man winsh ari japadara prahrtigs. Se ir weens rafstinsch preeksch wina.

Jsa Walter (krawadamàs). Waj tad juhs faimneeks buhdams, tagad esat pagasta sinnescha weetu peenehmusch, waj?

Reinis Krahskurs. Nefal Es wifu to tifai uf inscheneera Kluhgas kunga personigu wehleschanos. Un garam jau man te jastaigà tà tà tà.

Jsa Walter (krawadamàs). Nu, tad pastaigajat ari paschi un pameklejat manu tehwa, man naw walas. Luhl, durwis uf dsirnawam. Ja tur naw, tad buhs augshà, waj apatschà.

Reinis Krahskurs. Es jau eetu, bet man bailes.

Jsa Walter. No ta? Naw tihra firdsapfina?

Reinis Krahskurs. Man bailes no tas
dsirnawu tumšas. Tur war eekrist pa kahdu zaurumu
uhdeni.

Jsa Walter. Ha, ha, ha! Tas jau nebuhtu
preeksch jums nemas tik flikti; reis atwehfinatu sawu
mihlestibas pilno siridi...

Reinis Krahskurs. Ei, kahda juhs esat
dsehliga ka nahtra!

Jsa Walter (eet pee dsirnawu durwim un sau3).
Nu— papa — ei! Nah3 schurp! (Utgreeschas pee galda.)

Reinis Krahskurs. Kad tad jums, jaun-
kunds' buhs ar to inscheneeri kahsas? Wisi jau runa,
ka jaunais Walters aishbrauzis us Rigu juhfu puhru
apstatit.

Jsa Walter. Paprasat inscheneeram. Bruht-
gana zilwekam jau ta noteikšana par tahdam leetam.
To ari juhs nemat wehra, kad juhs kahdureis kahda
seeweete bahsis sem sawas tupeles.

Reinis Krahskurs. Sa tad wehrmele!
(Genat Dawis Walters, eeksheji galigi sabruzis, ahreji meerigis
un wehs ka ledus.)

Otrais skats.

Dawis Walters. Kas tur ir?

Reinis Krahskurs. Labriht pee Jurgu
deenas!

Dawis Walters. Labriht! Ko nu atkal
gribesat? Es jau teizu, ka no dsirnawam aiseeschu
tad, kad es pats to wehleschos, bet ne tad, kad juhs
to eedomasatees.

Reinis Krahskurs. Es jau nelo. Es tikai
atkal ar weenu papiriti. Se ir komitejas usdewuma
no pagasta waldischanas skaidri noteikts, ka jums
schodeen, Jurgos, janodod dsirnawas winu jaunajam
ihpachneekam, kas te eeradisees lihds pulksten 12 deena.
Ja tas no jums netiks ispildits, tad te eeradisees

pagasta ustizibas wihri, kas juhs islifs no dsirnawam ar spehku. Esat tif labi, fanemat scho papiriti un parafstatees man us schis sifmites par fanemfchanu.

Dawis Walters. Es to papiriti nepeenemu. Un dsirnawas neweenam neatdodu. Sahlaf ir juhfu darifchana.

Reinis Krahfkurs. Tad es to sifmiti peefitifchu ar naglinam, luhf, te pee juhfu mahjas durwju stenderes. Tas tilpat, la kad es buhtu jumš to rokās nodewis... Panehmu jau la sinadamš, ir naglinas, ir ahmuriti lihds. (Peesit sifmi pee durwju stenderes.)

Dawis Walters. Tur juhš fewi peenaglojat pee kauna staba! Meit, Jsa, panem flotu no katta un isflauki no istabas tur to pelus ischupu!

Reinis Krahfkurs. Nu jumš fahf kost ta karotite sinepu, ar kuram reis mani pazeenajat... Urdeewu! (Ahtri pa durwim laufa.)

Dawis Walters (nolaischas us sola pee galda). Ah, zil man smagil! Un tu ari, meit, gribi mani atstah?

Jsa Walter. Upmeerinees, papin! Es tif fahdu laizinu buhfchu pee Gaidas, famehr te galigi nosklaidrosees ta leeta ar dsirnawam. Es jau nebehgu no tewis projam, la to isdarija Edgars... Es pee tewis arween palifchos.

Dawis Walters. Paldees, mana mihlule! Tu mana meita! Edgars ir muhfū nelaika mahtes dehlš... Weenu padomu tew dodu dsihwē: par taisnibu stahwi lihds nahwei!... Sa... Un nu es eefchu un masleetin atpuhtifchos fatwā meldera lambariti... Wifū nakti neguleju. (Peeet pee loga.) Mana beidsamā Jurgu deena!.. Wifa mana dsihwe — zil ruhgta tu efi! Tad nu dsihwo wefela, meitin Jsa!

Jsa Walter. Buhtu tepat atgulees. Tu, papin, laikam neef wefelš. Tu tahds sawads, la nefad.

Dawis Walters. Pahrees reis ari sawadais... Wifš aifpluhdis la pawafara uhdeni lejup pa „Seeda grawu“, un tahlu prom pa fwefcheem laufeem...

Tahlu, Tahlu! (Ēt smageem, gauſeem ſokeem, pee burwint wehl reis apgreeschas, pahrlaiſch ſtatu par iſtabu, paraugas Iſa un noſuhd.)

Iſa Walter (ſtahw pee galda domās, tad ſahf atkal krawatees). Tif ſawads . . . Nu, taſ jau ſapro- tamš. (Ēſteidſaš Gaida.)

Treſchais ſkats.

Gaida Seewald. Tad tu taiſees zelā, kā jau Jurgoš?

Iſa Walter. Ko tad lai zitu dara? Slaidri redſamš, ka te mums palikšana naw. Redſi, tur pee ſtenderes to ſihmi, — muhš ſchodeen pat iſliks ar waru. Un tehws to negrib ſapraſt. Ēdewa lihds Edgaram uſ Rigu leelu luhgumrakſtu. Bet kaſ tad tur nu iſnahks? Tā kā tā tehws buhš janoweeto pee Gudaba un man uſ laizinu jaapmetas pee tewiſ. Tad nu tā ari gatawojoš.

Gaida Seewald. Taſ ir jauki! Tad atkal mehš buhſim abas lopā, atzerees, kā toreis Birſchu ſkolā . . . Waj Edgars no Rigas nefa naw rakſtijs?

Iſa Walter. Nefa. Wiſch jau laikam atpa- kaſ ſchurpu wairš nepahrnahks. Un Mirtu, to jau mehš wairš neredſeſim . . . (Aluſu.) Ēš, Gaidin, nejauſchi redſeju, ka Mirta te pee loga ſkuhpſtijas ar mahſſlineeku . . . Taſ bij beidsamo reisi, kad tee ridſt- neeki bij te. Tad tu nu wari eedomatees Edgara ſtahwolli.

Gaida Seewald. To gan eš nedomaju. Tad jau . . . wina likteni ſchkiras. Ak, tu nabaga Edgars!

Iſa Walter. Inſcheneers gan man atraſtija. Atkal ſwehr un deewojas, ka beſ manis newarot dſihwot . . . Ko te lai dara? Ēš uſrakſtiju pat atbildi, bet nenofuhtiju. Luhf, te wina buhš. Iſlaſi un ſaki, ko tu domā?

Gaida Seewald (lafa pee ſewis). Pareifti . . . pareifti! Tà wajaġ teem wihreeſcheem, faſ eedomajaſ ſeeweeti preeſch ſewis fà ſahdu rotalaſ leetinu un mihleſtibu fà pudeli aluſ . . . „Eſ juhſ eenihſtu! . . .“ taſ ir droſchi un noteikti. Tà wajaġ! Schehl, fa nenofuhtiji.

Jſa Walter. Lai paleef. Winſch jau ſchodeen, fà dſirdamſ, buhſ te un tab jau warèſ ari ar wahrdeem to paſchu pateift. Eſ jau nu winu neſau-dſeſchu. Mehſ dſihwojam klufu ſawâ klufa ſtuhriti. Se uſreif „Seedu grawâ“ eelaufaſ wehtra, aplauſa pufeſ, nobirdinaja ſeeduſ . . . Un mehſ par to lai eſam ſchai nahwejoſchai elpai pateizigaſ? —

Gaida Seewald. Ja ta inſcheneera, waja ta mahſlineeka weetâ buhtu Gudabſ, waja winſch tà daritu? Inſcheneerim paſcham ir te pagasta ſawaſ bagataſ mahjaſ. Bet winſch neſautrejaſ ſneegteeſ wehl ari pehz „Seedu grawaſ“ dſirnawam! Ko tu dariſi: wina tehwaſ ir ſemeſ dalifchanaſ komitejaſ preeſch-neekſ!

Jſa Walter. Edgaraſ ari tà nebuhtu darijiſ . . . Winſch ir ſwehtſ! (Utdaraſ ahra durwiſ un lehnam eenahl Edgaraſ.)

Zeturtaſ ſkatiſ.

Gaida Seewald. Edgaraſ! Ziſ negaiditi!

Jſa Walter. Kaſ to buhtu domajiſ: tu atkal mahjâ, un paſchâ Jurgu deenâ.

Edgaraſ Walters. Sweikaſ juhſ abaaſ! Al, fà eſ eſmu noguriſ. (Dſer uhdeni.) Nahzu no ſtazijaſ ſahjam. Steidſoſ, lai juhſ wehl atraſtu wezâ weetâ.

Jſa Walter. Redſi, tur pee ſtenderes jau peefiſta ta pawehle, fa mumſ ſchodeen jaiſwahzaſ.

Edgaraſ Walters (eet pee ſtenderes, aſtata ſihmi, atgreeſchaſ ruhgti ſmaididamſ). Protamſ, fa buhſ jaiſwahzaſ. Luhgumraſtiſ neko nelihdſeja — eſot par

wehlu. Un tã nu mehš bruhlam kopã, fã wezš dambis, fãš newar isturet pawafara uhdenu speedeena. Nahkdams pa dsirnawu dambi, redseju, fa diwãš weetãš uhdens un ledus gabalini jau eet dambim pahri... Kamdeht tehws neatwer brihwsluhschas?

Jsa Walter. Gan winsch to isdaris, tad waja=dses. Rã tew pa Rigu gahja?

Edgars Walters. Rã pa meschu. Naw man ari tur weetãš. Draufmigs wehfums puhsch preti no katra eelas stuhra. Wezee draugi un skolãš beedri mani ir aismirfusch, islepusch, fluwusch weenaldsigi. Ja ari abu roku weetã man te karatos tufschas peedur=nes, tad tas nespehtu winu firdis kustinat. Ko nu wehl runat par winu idealogiju — ta ir sagulusi pilnigi us labeem fahneem. Pilnigš garigš banfrotš, negribãš ne runat! Es behgu no tureenes

Gaida Seewald. Behdigi... Bet to tad Mirta?

Edgars Walters. Ko nu Mirta! Mirta, Mirta, Mirta... Jums ta Mirta! Mirta mani atstahja! Pailam flaidri teiktš. Tas rakstneekš, tas — fã winu fãuz — Melders, waj Stalders — tas Mirtu tuhliit eelika, waj fãprotat? — eelika weetã... Un basta!

Gaida Seewald. To es negaidiju, fa tã isbeigfees juhfu „romans“.

Edgars Walters. Tã wini isbeidsas... Eh, kaut bijusi dsihwa mana mahte, es tagad isnemtu fãwu firdi un noliftu to winai preekshã, fãl', pãskatees, lahda wina ir, pilna fãdreju... Ja gan, melnu fãdreju!

Gaida Seewald. Parahdat to firdi man...

Edgars Walters. Ko tad Juhš ar winu darifat?

Gaida Seewald. Ko es darifchu? Rã winsch runã! Jsa, waj tu dsirdi? Es jums doschu tãš weetã tihru, flaidru, un jaunu firdi.

Edgars Walters (peeeet pee Gaidas, kluſu, uſtrauktā baſā). Par wehlu, mihlā Gaida! Naw wehrts ſirdim mainitees, tur iſnahks tikai „romans“ . . . Par wehlu! Ja! (Pauſe.) Kaš mana perſoniga laime, tad naw laimes wiſeem, wiſeem?

Gaida Seewald (ſatreekta, kluſu zeeſdama aiſeet pee loga un raugas laukā). To nu gan eš neſagaaidu. Wišs pagalam!

Ja Walter. Edgar, tu Gaidai pahri dari.

Edgars Walters. Warbuht. Wiſpahr leekat manu ſirdi meerā! (Noſpeedoſcha pauſe. Dſirnatu dſitumos dſirdams dobjſch trokſnis. Leekas, ka leelais rats ſahziš greeſtees.)

Ja Walter. Ko tad tu tagad wiſpahr eeſahlſi?

Edgars Walters. Buhs japeenem inſche-neera Kluhgas peedahwajums un jaſahl tepat ſtrahdat.

Ja Walter. Kā? Pee muhſu naldneeka, pee muhſu dſihweš poſtitaja?

Edgars Walters. Naw zitaš iſejaš. Buhs tatſchu jaustur tehws, japaſihdſi tew.

Ja Walter. Par mani neruhpejees un tehws no tahdaš maiſeš neweenu kumofu neliks pee mutes . . . Brihnums, zi tu weegli eſi lokams.

Edgars Walters. Eſmu ſaluhſis ſimtoš gabalinoš. Taš pareiſi. Ja tew taš nepatiht, tad buhtu wehl weena iſeja: paſahrtees.

Gaida Seewald (pehtſchni eeſauzas). Ja, Ja, — nahz paraugees, kaš tad taš?

Ja Walter (peeſteidſas pee loga). Kaš tur ir? Eš neſaprotu.

Gaida Seewald. Raugees, kaſnā ahbeles nozirſtaš . . .

Ja Walter. Teeſham! Kaš tad to iſdarijſis? Tehwa ahbeles wiſaš guſ ſemē nozirſtaš! . . . Luhſ, mana rinda ſtahw weſela . . . Edgara ahbeles ari nozirſtaš!

Edgars Walters (peeſteidſas). Kur, kaš? Muhſu ahbeles? Teeſham!

Jsa Walter. Kas wareja tahdu darbu pastrahdat?

Edgars Walters. Nu kas tad zits, — ka muhfu paschu tehws... Winsch jaunajeem eenahzejeem negrib tās atstah. Un ta ir wina brihwa griba.

Jsa Walter. Tu faki — tehws?

Edgars Walters. Zits neweens! Luhk, bishu stropi ari gul ismehtati un, laikam, fazirsti. Wehja rahditajs apgahsts, lapene isnihzinata, fehta isjaukta...

Gaida Seewald. Raugat, kahdi uhdens un ledus blahki welas lejup.. (Isbailēs.) Waj tad juhš nedfirdat? Malamās sluhšchas, laikam, ir isfrautas!

Jsa Walter (klaušas). Teescham, fawads, dobjs trofknis! Tur kautkas noteekas...

(Dfirdams fawads tumšhs grahweens.)

Edgars Walters (ar nemeeru). Sahkas katastrofa, kuru es gaidiju... Uhdeni apdraud wifas dsirnawas!

Jsa Walter (isbailēs). Sluhšchas ir isfrautas, katrā sinā. Skreesim turpu! Nesin kur tehws? Waj winsch negul, un tad til wimu ar wifu wina kambarii neerauj dselmē?..

(Ustraukumā dodas wif pa sahan durwim dsirnawās eefshā... Vēh3 kahda laizina tahlumā tiklo dsrdami ihši un satrizinoshi Jsas un Gaidas baitu issauzeeni. Sahlak dsirdams uhdena postoschais darbs, ar smageem, tahteem grahweeneem. Klusu pa ahra durwim eenahk Ede un raugas istabā apfahrt.)

Peektais faks.

Ede (klusu, noslehpumaini). Tuhlit redsami Jurgi wisapfahrt... Winsch tahlā zelā dosees, luhk, zela pase, laikam pee durwim peesprausta un, luhk, faktā speekis... Waj te kahds miris? Ak, fchi melnā upe aifnes wifus, wifus!

(Ahtri eesteidsas Jsa ar isbailēs pahrwehrstu seju, rokas lauſidama.)

Jsa Walter. Ede, nahz schurp, steidsees
palihgâ!.. Mans tehws, mans tehws!..

Ede. Ro tad winsch?

Jsa Walter. Man bailes, schaufmigas bailes!
(Schustoschi.) Ut, es nespēju to teikt! Tew Jareds
tas flats...

Ede. Kas tad tur to baiditees? Tad jau,
meit', eesim! Bailes jau tilai no flitteem šapneem.
(Satwer Jsu aif rotas un steidsigi abas eeset dsirnawās. Dsir-
dama uhdens schalkona.)

Gestais flats.

(Ahtri eesteidjas Kluhga un Skalders.)

Witolds Kluhga. Uha! Redsi, kur pee
durwim peenaglota pawehste!

Arturs Skalders. Bet kur tad dsirnaw-
neeki? Waj jau aiflaidufchees?

Witolds Kluhga. So nolaidibu! Uhdens
apdraud jau dsirnawās, bet wini neleefas ne sinot.
Brihwsluhschas ir zeeti, bet matamās fluhshas ifrau-
tas... Tas tatschu par traku! Tā mehš schodeen pee
Jurgu deenas wehl te apflihksim. Jau pa otu pusi
uhdens mutule dambim pahri!

Arturs Skalders. Ei, Walter, wezais Wal-
ter! Kur juhš esat?

Witolds Kluhga. Neweens neatfauzas.
Warbuht dahrsā, kalnā? (Peeskreen pee loga.) Artur,
ahtri schurp!

Arturs Skalders (ahtri peesteidjas). Ro tu
tur wehro?

Witolds Kluhga. Waj tu redsi atreebibas
aktu? Nozirstās ahbeles un bishu stropi weenā chaofā...
Tas tatschu par traku!

Arturs Skalders. Es jau tew teizu: paga-
nisms augstakā stadijā, pat satanismš, — ar wina pawas-

doneem — spihribu, stulbumu, zeetfirdibu un eedomibu...
Zitadi es newaru raksturot „Seedu grawas“ eedsimtajos :
tee ir meschoni!

Witolds Kluhga. Wifs weenâ chaofâ ari te
istabâ. (Peeet pee galda.) Kas te? Man adreseta weh-
stule? (Lasa.) Tâ, tâ, tâ! Nu es sinu: „es juhš eenihstu!“
Tur ir isaizinoschš lepnums!

Arturs Skalders. Ko, — dabuji..? Tas
ir wareni!

Witolds Kluhga. Râ jau romanâ! Bet
tagad mums jaglahbj dsirnawâš... Kad waretu dabut
wakâ tâš brihwsluhschas, — uhdens tuhliit kristolš.

Arturs Skalders. Waj tad nu mehš eesim
to darit?

Witolds Kluhga. Cešim dsirnawâš, pame-
klešim winus.

Arturs Skalders. Waj tew naw bailes?

Witolds Kluhga. Ne drufzinâš! Cesim
tajâ peklê!

(Abi nojuhđ durwis us dsirnawam. Tahlumâ dsirdama Edeš
balsš. Wina dseed ihpaschâ, druhmâ, wezâ meldijâ jekoschus
pantus:

Unat man baltas lahjas,
Wedat mani smiltainê,
Nu es eeschu tai zeemâ,
Kur muscham neatnahšchu.

Juhđsat firmus, juhđsat behrus,
Wedat mani smiltainê,
Sirmi, behri pahртеzeja,
Es muhscham'i nepahrnahšchu...

(Gesteidsjas atpakaš loti šatrizinats Arturs Skalders.)

Arturs Skalders. Tas ir schaufmigi, tas ir
neaprakstami! Wezais nabaga Walters! Ta wioletâ,
breesmigâ šeja un stiklainâš azis! Un ta Ede til smel-
dsoschi dseed... So tatschu neistures pat stipralee
nerwi...

(Dsirdams dsirnawu dšikumâ ihš, ismišuma pilns Witolda
Kluhgas fleadseens.)

Arturs Skalders (ismisumā). Kas tur no=teekas? Witolds kleeša, waj man til tā isliķās?..
(Ahrkartīgi ustrauckts eesteidsas Kluhga, winam šelo itin lā ušwarā starojoscha Iša, aļ winās Gaida, Edgars.)

Witolds Kluhga. Artur, Artur! Sedomajees, Iša gribeja mani nogruhst trakojojščā uhdens wirpuli! Tahdu ešzefu es no winās nefagaidiju.

Iša Walter (lihģsmojoschi). Išbaudijāt reis nahwes breefmas? Ja? To juhs wifu muhšču atminesat!

Arturs Skalders. Behģsim, behģsim no ščejeenes! Muhš šahl jau wajāt wezā Waltera ehna, un te wišs ir til draudojšs!

Gaida Seewald. Nefas jumš nedraud. Tās tilai eedomas.

Iša Walter. Schehl, ta es juhs teesčam nenogruhdu atwarā.
(Plaschi teek atgruhstas walā ahra durwiš. Winās parahdas ar arflu plezoš — Gudabš. Dširdama Edeš dšeesma.)

Septitais škats.

Gudabš (nolaišč semē arflu). Dambim wišzaur eet jau pawasara uhdeni pahri! Nahzu ar šchito (rahda uš arflu) no šaleja un wišzaur bridu, luhl, lahjas šlapjas... Tad nu parahwu tās brihwšluščas walā. Lai neaišbrauz prom wifas dširnawas. (Klausas.) Kas tur til šchehl dšeed? Ta jau mana mahte... Kur tad Dawiš Walters?.. Nahzu winu apraudsit, lā jau pa Jurgeem... Ko juhs flufat? Waj tad winšč?..

Iša Walter. Miris!.. Pats no šawas rofas...
(Aišklahj seju rolam.)

Gudabš. Miris!! Pats miris! Saprotu...
(Pauze.) Un wina taišniba aiščahja lihds ar winu! Ko tad lai es wairš aiščahwu pret teem kungeem? Ko lai tagad šahkam? Apštatifimees nu pehz ta mantojuma: Edgaru es adodu Gaidai. To wina ir nopelnijusi. To jau wina gaidija...

Gaida Seewald. Kurp lai winšč zitur eet?

Edgars Walters. Peedod man, Gaida!
(Satwer Gaidas roku, flusī.) Tu mani fā brahli few —
fagaidiji!.. Es tew atdodu fawu fahpu firdi!

Gudabs. Tās dsirnawas panems tee fungi
pafhi. Bet kam tad paleef Jsa?

Jsa Walter. Tew — Gudab!

Gudabs. Pehz mahtes un arla es wehl
atnahfchu. Un ari pehz Dawa Waltera lihka. So
mehs apbedisim „Wilschanas kalnina“! Papreelchu
aisnesifchu un noglabafchu fawu mantojumu. (Satwer
Jsu, ta wiam apwij kaku un galwu ar rokam. Winsch to
pazet augstu gaisa.)

Ruhga un Skalders (satrizinati no pahrsih-
wota, sabruhl us sola pee galda un druhmi fluse).
(Tahlumā skan Edes dseesma.)

Gudabs. Tewi mans fpehts un tiziba. Tu
mana „Seedu grawa!“ Mehš malfim jaunu
dsihwes malumu!

(Preelshars.)